

L'ARTAU

INFORMATIU DE L'ARXIU - MUSEU - EDUCACIÓ - BIBLIOTECA

SANT FELIU DE GUÍXOLS

NÚM. 46 JULIOL 2003

Fets i gent de mar

**Aportacions de la música
al procés educatiu**

**Guixolencs al batalló
disciplinari de Biure
d'Empordà, 1940**

EL TEMA

Inauguració del nou Arxiu Municipal

EN AQUEST NÚMERO ...

INFORMATIU DE L'ARXIU - MUSEU - EDUCACIÓ - BIBLIOTECA SANT FELIU DE GUÍXOLS NÚM. 46 JULIOL 2003

EDITORIAL 3

LA NOVA INSTAL·LACIÓ DE L'ARXIU MUNICIPAL I LES DONACIONS

L'ARXIU 4

NOU IMPULS A LA RECERCA D'HISTÒRIA LOCAL. I BECA D'INVESTIGACIÓ LLUÍS ESTEVA
NOTÍCIES DE L'ARXIU
DARRERES DONACIONS DE L'ARXIU

LA RECERCA 9

FETS I GENT DE MAR

EL PATRIMONI 15

UNA MIRADA SOBRE EL MASSÍS DE L'ARDENYA
GUIXOLENC AL BATALLÓ DISCIPLINARI DE BIURE D'EMPORDÀ, 1940

EL TEMA 20

INAUGURACIÓ DEL NOU ARXIU MUNICIPAL

EL MUSEU 25

INAUGURACIÓ DEL SALVAMENT MARÍTIM
NOTÍCIES DEL MUSEU
DARRERES DONACIONS DEL MUSEU

SERVEI D'EDUCACIÓ 29

APORTACIONS DE LA MÚSICA AL PROCÉS EDUCATIU
HEM FET UN PROJECTE
SANT JORDI 2003
NOTÍCIES DEL SERVEI D'EDUCACIÓ

LA BIBLIOTECA 38

DURANT ELS PRIMERS MESOS...: UN REPÀS DE L'ACTIVAT DE LA BIBLIOTECA
DARRERES INAUGURACIONS DE BIBLIOTEQUES
NOTÍCIES DE LA BIBLIOTECA
NOVETATS EDITORIALS

DIRECTORI 43

L'ARJAU

INFORMATIU DE L'ARXIU - MUSEU - EDUCACIÓ - BIBLIOTECA

EDICIÓ

AJUNTAMENT DE SANT FELIU DE GUÍXOLS

REDACCIÓ

ARXIU MUNICIPAL
SERVEI DE PUBLICACIONS D'ARXIU
Cra. de Girona, 45-47
17220 St. Feliu de Guíxols
Tel. 972 32 25 93

COORDINACIÓ

ÀNGEL JIMÉNEZ

CONSELL DE REDACCIÓ

SÍLVIA ALEMANY
M. ÀNGELS COMAS
DAVID HERNÁNDEZ

COL·LABORADORS

M. ÀNGELS SUQUET, GERARD BUSSOT, JOSEP VICENTE,
JORDI GAITX, SÍLVIA ALEMANY, NÉSTOR SANCHIZ,
JAUME OLIVER, DAVID HERNÁNDEZ.

Foto de la portada

EL LLIBRE VERMELL DE L'AMSGG

Fotos del tema

ESTER LLORCA (Foto Bergantí)

Assessorament lingüístic

JOSEP SOLÀ

Disseny i maquetació

DOSIS DISSENY

Impressió

GRÀFIQUES BIGAS

DIPÒSIT LEGAL: GI-1.616-89

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny, fotografies, dibuixos i estadístiques, no pot ser reproduïda, emmagatzemada ni transmesa de cap manera ni per cap mitjà (elèctric, mecànic, òptic, de gravació o bé fotocòpia) sense autorització prèvia de l'autor i editor.

La nova instal·lació de l'Arxiu Municipal i les donacions

Ignoro si una cosa està relacionada amb l'altra. El que sí és cert és que s'ha donat una afortunada coincidència entre la inauguració de la nova instal·lació de l'arxiu municipal -amb diada de portes obertes inclosa- i el creixement del ritme de les donacions de particulars, que vénen a enriquir el fons documental de la ciutat.

En la secció de donacions de l'Arxiu i del Museu que publiquem a cada *L'Arjau* -i ja anem pel 46-, es pot conèixer i seguir el ritme d'aquest gest generós de tanta gent. I ens consta que aquest apartat de la nostra publicació desvetlla l'interès de molts lectors; podem afirmar, per tant, que ell sol ja justifica la publicació d'aquest informatiu.

De vegades els donants ni tan sols són de Sant Feliu, sinó que són persones d'altres llocs que valoren moltíssim el que tenen i no voldrien que mai es perdés. És el cas del senyor Xavier Agramont i de la seva muller, que ja són habituals en el capítol de donacions. Es van desprendre de part de la seva col·lecció particular per donar-la a les institucions públiques a les quals pugui interessar. Altres vegades -la gran majoria- són ganxons de tota la vida, com "el fill del noi gran de cal Pitxo", Joan Vellvehí, que ha cedit llibretes d'escola, fotografies de l'escoltisme, llibres, i altres papers que poden tenir interès a l'hora d'estudiar la cultura dels anys cinquanta i seixanta del passat segle XX.

El guixolenc Martí Carreras i Sais, entre revistes locals d'indubtable valor, ha lliurat a l'arxiu documents que pertanyien al seu avi, Ramon Sais i Sendra (ERC), el darrer alcalde de la República. Va ser-ne nomenat -amb els regidors Benet Ribot (PSUC), Josep Pascal (PSUC), Sebastià Mestres (CNT) i Francesc Cruz (ERC)- el 2 de febrer de 1939, un dia abans que entrassin les tropes franquistes a la ciutat! La presó a Girona, la mort del seu fill Pere al front, junt amb tantes altres vicissituds, ens obligaran a parlar-ne extensament un dia no gaire llunyà.

Un capítol a part, pel seu contingent i contingut, el constitueixen les donacions que ens han arribat de Robert Maimí, Enric Figueras i Teresa Rovira i Comes, la darrera dels quals ha lliurat a la ciutat de Sant Feliu la documentació de Felip Calvet i Costa; és a dir, bona part de la documentació del president de la Generalitat a l'exili, Josep Irla. A poc a poc n'anirem detallant l'inventari. Avui, aquí, només ho fem amb el fons de l'empresa Greiner S.A.

Però aquestes grans donacions es combinen perfectament amb les petites -que no tenen menys valor-, com són les fotografies de pescadors dels germans Mas Rovira i de Pere Mas Bou, d'en Salvador Guebara, d'en Josep M. Vicent, d'en Quim Bigas, entre d'altres. Totes, ben estimables.

A tots, moltes gràcies. I les fem extensives al nostre col·laborador Gerard Bussot, que ha estat el feliç instrument a través del qual ens han arribat nombroses donacions.

Donant noms i cognoms en aquesta editorial, ens exposem a ser injustos a l'hora d'oblidar-nos d'alguna persona. Un oblit que quedarà reparat perquè el seu nom constarà, sens dubte, a la secció de donacions que publiquem a cada número de *L'Arjau*. Quan acabem de tancar aquest editorial, ens han arribat noves donacions que ja no podem incloure aquí, però que publicarem en el proper *L'Arjau*.

Àngel Jiménez
Coordinador de *L'Arjau*

Nou impuls a la recerca d'història local

I Beca d'Investigació Lluís Esteva

L'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, a través del Servei d'Arxiu Municipal, entre altres, té l'objectiu de promoure la recerca de la realitat històrica de la ciutat. Per aquesta raó s'ha creat la I Beca d'Investigació Lluís Esteva. Es tracta, doncs, de promoure la preocupació per la recerca que havia tingut l'antic arxiver de Sant Feliu, Lluís Esteva i Cruañas (Sant Feliu de Guíxols 1906 - 1995).

A la dreta, Lluís Esteva, al mig, Gaziol, i, a l'esquerra, Joan Torrent.

L'esperit curiós i investigador de Lluís Esteva el va dur a la recerca arqueològica, iniciada els anys quaranta, i, més tard, a treballar la història moderna i contemporània del seu poble.

Va ser fundador de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà i va publicar moltíssims treballs.

La passió per l'estudi del passat de Sant Feliu i per la conservació de tot el seu patrimoni cultural constitueix el millor llegat que ens ha deixat, herència que voldríem que tingués continuïtat.

L'atorgament de la beca va destinat, doncs, al desenvolupament d'un projecte de treball d'investigació sobre qualsevol tema històric -inclòs el patrimoni documental i urbà- relacionat amb Sant Feliu de Guíxols i / o la vall d'Aro. Es donarà preferència als treballs amb possibilitats d'omplir un buit important en la historiografia de la ciutat.

Podran optar-hi els investigadors que de forma individual o col·lectiva presentin una proposta de recerca, d'acord amb les bases publicades.

• REALITZACIÓ

El termini de realització serà normalment d'un any. El jurat, mentrestant, delegarà una persona o dues perquè en facin el seguiment. Si abans d'acabar l'any, el jurat estimés que el treball de recerca no es correspon amb el rigor científic i les expectatives del projecte inicial, es podria plantejar la conveniència de no fer la segona part del lliurament econòmic. I, per contra, si el jurat ho cregués convenient per la importància del projecte, es podria prorrogar un any més, amb una nova dotació econòmica. Amb el benentès que aquell any de pròrroga no hi hauria convocatòria pública

• DOTACIÓ

La Beca d'Estudi Lluís Esteva està dotada amb 6.000 euros. El seu import es farà efectiu en dues parts iguals de 3.000 euros; la primera meitat s'entregarà en l'acte de proclamació del projecte guanyador i la resta, en el moment de lliurament del treball realitzat, després que el jurat n'hagi dictaminat la qualitat.

• TERMINI DE PRESENTACIÓ

El termini de presentació de les sol·licituds és el 30 de setembre del 2003.

Més informació:

Arxiu Municipal. Cra. de Girona, 45-47. Tel. 972 32 25 93. Fax 972 32 73 39.
Correu electrònic: arxiu@guixols.net

NOTÍCIES

DE L'ARXIU

Homenatge a Felip Calvet i Costa

Els dies 4 i 5 de juliol, a la sala de conferències de la Biblioteca i de l'Arxiu, han tingut lloc diversos actes celebrats com a homenatge a Felip Calvet i Costa (Sant Feliu de Guíxols 1920 - Barcelona, 1999).

El llibre *En memòria de Felip Calvet i Costa (1920-1999). Testimoni guixolenc de l'exili català de 1939*, i el butlletí informatiu del Grup de Recerca de l'Època Franquista de Sant Feliu, *El Trenta-Nou*, en donen una notícia més extensa.

Es tracta d'un homenatge que s'emmarca en el projecte d'investigació global que promou el GREF de Sant Feliu de Guíxols, i que té com a objectiu l'estudi i la difusió de la memòria individual i col·lectiva dels guixolencs que varen patir l'exili exterior i els exilis interiors d'aquells primers anys de la postguerra. Parlem d'exilis interiors en plural, perquè ens referim a les diferents manifestacions de repressió

que el règim franquista va exercir contra la majoria de la comunitat guixolencs durant la immediata postguerra.

L'homenatge de què parlem ha implicat també un reconeixement explícit d'agraïment a la seva muller, Teresa Rovira i Comes, pel gest de dipositar a la ciutat de Sant Feliu de Guíxols la documentació que conserva del seu marit.

Per tot això, l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols ha atorgat a Felip Calvet l'honor, a títol pòstum, de ser nomenat Fill Predilecte de la ciutat, i a la seva muller, Teresa, filla adoptiva.

Grup de Recerca de l'Època Franquista

A dalt, Felip Calvet, membre de la Creu Roja, 1937.

A l'esquerra, portada del llibre publicat recentment.

DARRERES DONACIONS

DE L'ARXIU

04.02.2003 Xavier Agramont

6 cartes originals del farmacèutic de Sant Feliu Demetri Ferran (1895). Full solt, imprès a Can Viader, de publicitat de l'elixir Ferran.

12.02.03 Josep M. Vicens

Còpia de 24 vistes: "Fotografías Artísticas. Recuerdo de San Feliu de Guíxols. R. Gassó".

18.02.03 Xavier Agramont

VÁZQUEZ DE MELLA, Juan, *La cuestión religiosa en España. Discursos pronunciados por D. Juan Vázquez de Mella en el congreso de los diputados los días 12 y 13 de noviembre de 1906*. Madrid, 1906.
CARNER, Jaume, *Orientacions polítiques y socials del Centre Nacionalista Republicà*. Barcelona, 1907.
Fotocòpia de sifons dissenyats.
Esquela del farmacèutic D. Demetri Ferran i Xirrau. SFG, 1907.
Esborrany d'uns apunts personals (4 fulls).

17.03.03 Quim Bigas

Diapositiva gran: barana de mar.
Plec de fulls impresos al seu taller.

18.03.03 Josep M. Vicens

Còpia de 12 postals artístiques de Mn. Josep Soler de Morell (Tossa, 1933).

19.03.03 Savaldor Guebara Beyà

Còpia de 14 postals antigues de Sant Feliu.

28.03.03 Mercè Cid Alsius

R. Patxot i Jubert, *Observacions de Sant Feliu de Guíxols. Resultats del 1896 al 1905*. Barcelona, 1908.

7/16. 05.03 Martí Carreras Sais

Correspondència de Pere Sais Ferrer

(1937-38).
Notes manuscrites i documentació vària de Ramon Sais Sendra.
Dues fotografies i el DNI de Ramon Sais.
Memòria de la societat cooperativa de consum La Guixolense, llegida pel seu president Ramon Sais el 18 de juliol de 1927.
Revistes locals diverses (*L'Avi Muné*, *La Costa Brava*, *Acción Social Obrera*, *Circulars*, *L'Autonomista*, etc.), i *La Pedrera*, de Palafrugell.
Anunció, 1929.
Mundo Ilustrado, 1929.

17.05.03 Joan Vellvehí

Fotografies personals (alumnes d'escola, escoltisme...).

Llibretes de l'escola i del Sr. Juanito, i altres records i fulls diversos de l'època: anys quaranta-seixanta.
Llibres diversos d'escola.

Francesc, Fina i Pere Mas Rovira

Fotografies de la pesca.

Pere Mas Bou

Fotografies de la pesca.

Donació del fons d'Enric Figueras

El passat mes d'abril, la Sra. Teresa Serra va fer donació a l'Arxiu Municipal de diversa documentació del Sr. Enric Figueras. El fons, amb un volum de 26 capses d'arxiu, comprèn documents generats principalment entre els anys 1950 i 1980, que es poden agrupar en tres grans secció-

ció relacionada amb la música propietat dels Srs. Rafael i Agustí Figueras, que se suma a altres fons que ja hi ha dipositats a l'Arxiu Municipal, com el del Sr. Josep Gravalosa i Gironès o el de l'Orfeó Gesoria.

ons: documentació personal, documents familiars i participació en organismes.
Pel que fa a la documentació personal, es tracta sobretot de reculls relatius a temes concrets sempre vinculats a Sant Feliu: materials escolars, correspondència i alguna documentació referent a comptabilitat.
Pel que fa a la documentació familiar, abasta documents administratius i partitures, programes i llibres de música de Rafael i Agustí Figueras.
Enric Figueras col·laborà amb diverses entitats

-l'Agrupació Artística de Sant Feliu de Guíxols, l'O. A. R. Sant Feliu, el Casino dels Nois i Acció Catòlica- i participà en l'organització d'actes i activitats tan variats com l'Aplec de Sant Amanç, l'Aplec de Pedralta, el Festival de Cinema Amateur o l'Aplec de la Verge del Bon Viatge.

Es tracta d'un conjunt de gran interès per a Sant Feliu, atès que dona testimoni dels interessos d'una persona amb moltes inquietuds i iniciatives dins el teixit associatiu de la ciutat i, a la vegada, serveix de recordatori de les entitats en què es va implicar.
Per acabar, cal ressaltar la presència de document-

Donació del fons de documentació de l'antiga fàbrica Greiner e hijos S.A.

A Sant Feliu de Guíxols, el dia 3 de desembre de 2002, el Sr. Robert Maymí Buxó va fer donació del fons documental de l'antiga fàbrica C. A. Greiner e hijos S.A. a l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols. Ateses les seves característiques, aquesta documentació té un gran interès públic. En primer lloc, pel seu contingut, ja que el treball del suro és essencial en qualsevol estudi o recerca de l'activitat industrial de Sant Feliu de Guíxols. La història econòmica, com la social o la política, és bàsica per al coneixement de la identitat d'una comunitat. En segon lloc, per la seva integritat, atès que es tracta d'un fons amb sèries documentals completes que permeten conèixer el funcionament i evolució d'aquesta empresa al llarg de la seva existència, durant pràcticament tot el segle XX.

Finalment, cal remarcar també que la donació d'aquesta mena de fons és molt excepcional i que, per tant, s'ha de valorar degudament. A l'Estat espanyol, la preocupació pels arxius d'empresa és molt recent, en contrast amb la d'altres països com França, Anglaterra o Alemanya, l'experiència dels quals en aquest àmbit s'inicia ja al segle XIX. Aquesta circumstància segurament ha estat afavorida pel Codi de Comerç, que estableix (art. 30 del títol III del llibre I) que els empresaris han de conservar la documentació referent al seu negoci durant sis anys a partir del darrer assentament realitzat en els llibres, excepte el que s'estableixi per disposicions generals o especials. La demanda dels investigadors, i també una cultura d'empresa que valora la documentació com una eina important per a subministrar informació en la presa de decisions i com a element que contribueix al prestigi i la tradició, han donat peu a la creació d'arxius per part de les societats i a la seva obertura per a la recerca, especialment en empreses públiques i semipúbliques. L'any 1982, el Banc d'Espanya va protagonitzar una iniciativa pionera en obrir el seu arxiu als usuaris externs. Aquell mateix any, l'Archivo Histórico del Banco de España va organitzar a Madrid el I Congreso sobre Archivos Económicos de Entidades Privadas. És d'esperar, doncs, que aquesta donació contribueixi a consolidar aquesta tendència també a Sant Feliu de Guíxols.

El fons documental

El fons de la fàbrica C. A. Greiner e hijos S. A. abasta documentació generada majoritàriament entre els anys 1914 i 1994. Les sèries documentals es poden agrupar en tres grans seccions (segons proposa COLIN, J. A. a "Principios de organización y de dirección aplicados a la industria téxtil" a *Cataluña Tèxtil*, núm. 308, gener de 1932, citat per Albert Taulé al seu article de *Lligall* de l'any 1995):

1. Funció financera: constitució i gestió de l'entitat, que comprèn la direcció, la gestió dels recursos humans i la creació i el manteniment de les infraestructures i de l'equipament.
2. Funció comercial: producció, promoció, relació amb clients i amb altres empreses.
3. Funció comptable: enregistrament, control i interpretació de tots els actes comercials. Aquesta secció s'ha desenvolupat a partir del que proposa Albert Taulé i Telló al seu article de *Lligall* de l'any 1995).

A partir de les tres seccions anteriors, presentem una primera proposta de classificació per al fons de la fàbrica Greiner S. A. que pot servir com a primer instrument de consulta d'aquest fons, a part de l'inventari que ja es troba a l'Arxiu Municipal a disposició dels usuaris.

1. Funció financera

- 1.1. Constitució de la societat
 - 5 carpetes amb escriptures i protocols diversos, entre els anys 1892 (Pecher) i 1992.

- 2 carpetes amb documentació de dissolucions i canvis en la societat, anys 1926 i 1994.
- 1 carpeta amb circulars i documentació referent al subministrament a la Conselleria de Defensa de la Generalitat de Catalunya (1937).
- 3 documents identificatius de l'empresa.
- 2 carpetes referents a augment de capital i endeutament (1985 i 1988).
- 1 carpeta amb documentació sobre la sol·licitud del registre sanitari (1993).
- 1.2. Direcció, Gerència i Junta d'Accionistes
 - 3 llibres d'actes de format 23 x 32 cm (1915 a 1991), el darrer amb documents solts relatius a convocatòries, nomenaments, certificats i tramesa de documents al Registre Mercantil (1990 a 1993).
 - 1 carpeta amb convocatòries de Junes d'Accionistes, llistes d'assistència i representacions d'accionistes a les Junes (1927 a 1987).
 - 1 paquet amb carpetes de documentació de treball del Sr. Gerhard Greiner (1964 a 1966).
 - 2 carpetes amb documentació i certificats diversos dels Srs. Jürgend i Gerhard Greiner.
 - 1 enquesta sobre inversions i costos laborals (1985-1986).
- 1.3. Gestió dels recursos humans
 - 5 carpetes amb documents sobre jubilació de treballadors (1921 a 1946).
 - 3 carpetes amb documentació d'assegurances socials i *montepío* (1953 a 1994).
 - 1 carpeta amb altes i baixes (1958 a 1979).
 - 1 llibre de matrícula de personal (1967 a 1992).
- 1.4. Infraestructura i equipaments
 - 5 carpetes amb documentació relativa a assegurances.
 - 4 carpetes amb documentació referent a manteniment i inversions (1975 a 1985).

2. Funció comercial

- 2.1. Producció
 - 1 patent d'invenió de l'any 1935.
- 2.2. Promoció i imatge
 - 1 carpeta amb publicitat diversa, mostres i recull de premsa.
 - 1 caixa amb material d'oficina per utilitzar.
- 2.3. Relació amb clients i proveïdors
 - 1 copiadore de cartes de format 23 x 28,5 cm (1960 a 1973).
 - 1 carpeta amb documentació de comandes realitzades durant els anys quaranta.
 - 19 carpetes amb documents de relació amb altres empreses (clients i proveïdors).
 - 1 guia de l'any 1947, *The South American Handbook*, de format 12,5 x 17,5 cm.
- 2.4. Relació amb altres empreses de la societat
 - 10 carpetes amb documents de relació amb altres fàbriques de la societat a Nürtingen i Kremsmünster (1975 a 1984).

3. Funció comptable

- 3.1. Comptabilitat general
 - 3.1.1. Llibre d'inventaris i balanços.
 - 6 llibres d'inventaris i balanços de format 22,5 x 32,5 cm (1 unitat) i 29 x 40 cm (5 unitats); (1914 a 1987).
 - 7 Inventaris, balanços i comptes anuals amb format de llistats d'ordinador enquadernats, de 28 x 38 cm i 28 x 23 cm (1987 a 1994).
 - 14 carpetes amb documentació sobre inventaris i balanços (1966 a 1987).
 - 3.1.2. Llibre diari
 - 24 llibres diaris de formats 37,5 x 45 cm i 42,5 x 50 cm (1914 a 1987).
 - 7 diaris amb format de llistats d'ordinador enquadernats, de 21 x 30 cm i 28,5 x 39 cm (1988 a 1994).
 - 3.1.3. Llibre major
 - 6 llibres majors de formats 28,5 x 41,5 cm (1926 a 1939).
 - 6 majors amb format de llistats d'ordinador enquadernats, de 23,5 x 29 cm (1988 a 1994).
- 3.2. Comptabilitat auxiliar i caixa
 - 7 llibres auxiliars de vendes de format 25 x 35 cm (1932 a 1985).
 - 2 llibres de comptes corrents, de gran format (1939 a 1957).
 - 4 llibres setmanals de format 28,5 x 30 cm (1943 a 1944).
 - 1 llibre auxiliar d'existències en inventari de format 22,5 x 31,5 cm (1962-1987).
 - 2 carpetes amb relacions mensuals (1967 a 1976).
 - Documentació solta amb extractes bancaris i seguiment de comptes corrents (1975 a 1979).
 - 1 llibre auxiliar de caixa de format 23,5 x 32,5 cm (1977 a 1984) amb un llistat d'ordinador amb balanços dels anys 1985 i 1987, de format 29,5 x 38 cm.
- 3.3. Valors
 - 1 caixa metàl·lica amb documentació relativa a accions i accionistes residents a l'estranger (1956 a 1970).
 - 3 paquets de cupons (1940 a 1943).
- 3.4. Facturació
 - 1 copiadore de factures de format 23 x 28,5 cm (1960 a 1973).
 - 4 llibres de comandes a l'estranger i a Espanya, de format 23 x 31,5 cm (1966 a 1981).
 - 6 llibres de registre de factures, de formats 16,5 x 22 cm (1unitat) i 22,5 x 31,5 cm (5 unitats); (1966 a 1989).
 - 5 llibres de compres de format 22 x 31,5 cm (1968 a 1985).
 - 3 llibres de factures rebudes i emeses amb format de llistats d'ordinador enquadernats de 22 x 27,5 cm (1990 a 1992).
 - 1 carpeta amb còpies de factures emeses soltes (1982 a 1984).
 - 29 carpetes amb comptabilitat per mesos, IVA i factures (1991 a 1994).
- 3.5. Remuneració del personal
 - 1 llibre i 1 carpeta amb documentació referent a nòmines (1945 a 1994).
 - 1 carpeta amb documentació sobre hores extraordinàries (1981 a 1983).
- 3.6. Impostos i taxes
 - 15 carpetes amb documentació sobre pagament d'impostos, retencions i cotització a la Seguretat Social (1937 a 1994).

Bibliografia:

ESCODA MURRIA, Coia. "Experiències i necessitats entorn dels arxius d'empresa", *Lligall*, 1995, núm. 9, pp. 105 a 111.
 TAULÉ I TELLO, Albert. "Els arxius històrics d'empresa", *Els arxius i l'experiència catalana*, 1995, pp. 67 a 69.
 TAULÉ I TELLO, Albert. "L'organització dels arxius històrics d'empresa. Anàlisi de la funció comptable", *Lligall*, 1995, núm. 10, pp. 91 a 103.

M. Àngels Suquet i Fontana
 Arxiu Municipal

Fets i gent de mar

La matinada del 13 d'agost de 1923, la goleta anomenada Emília, que comandava el jove mariner guixolenc Pere Liñón i Mestres, va naufragar enmig de l'oceà Atlàntic després d'intentar esquivar el potent huracà que s'havia aixecat quan realitzava una travessia entre Coyle i Río Gallegos (Argentina). Tant ell com els dos mariners que l'acompanyaven varen desaparèixer sense deixar cap rastre, malgrat la recerca feta pels seus familiars davant les costes de la prefectura de Comodoro Rivadavia i a les illes Malvines, o en els mateixos ports de destinació.

Mesos després, només l'informe emès pel sotsprefecte de Río Gallegos, Domingo Paredes, va aclarir algun dels aspectes d'aquella tragèdia: *"A las tres de la madrugada del 13 agosto se levantó un viento huracanado, el cual los pilló en la travesía, y según explicaciones del capitán del vapor Quirroy, dice que vio toda la noche las luces de la goleta, pero que al levantarse el viento de repente, desaparecieron las luces, creyendo que habían hecho rumbo a tierra. Desgraciadamente no fue así, pues hasta la hora presente no se ha podido saber nada."*

A la darrereria del mes de desembre d'aquell any, l'oncle del mariner, Esteve Liñón, que residia a Usuhaia (Tierra del Fuego), va escriure al seus germans Jaume -pare del desaparegut- i Pere, confirmant els infructuosos resultats de la recerca: *"Todo ha sido inútil, hermanos, hay que conformarse. Siempre queda la esperanza que pueda estar en algún islote, aunque yo no espero nada de bueno."*

Aquesta és la tràgica història d'un senzill fill de Sant Feliu que va morir, als vint-i-set anys, realitzant feines a la mar. En el record queden aquelles targetes postals amb fotografies de llunyanos ports i d'indíge-

Sobre aquestes línies: Pere Liñón Mestres (primer per l'esquerra), patró de la goleta Emília, naufragada el 13 d'agost de 1923 a l'oceà Atlàntic. Col·lecció: autor.

A dalt, un cop col·locats els pals travessers a la sorra, el cavall d'en Sabater és a punt d'arriar la barca (any 1958). Col·lecció: família Mas-Bou.

nes de la Patagònia, on expressava l'estima que professava a la seva mare i la gran enyorança que sentia per les seves germanes: "*Angelita, ya debes ser muy alta ahora, y que si te viera ya no te conocería.*"

Aquest fet, conegut molts anys després, em va condicionar la manera de veure i entendre la vida dels mariners i pescadors de Sant Feliu. Besavis, avis i oncles de la meua família materna s'havien dedicat a l'alta navegació, o a la pesca de sardinals d'arran de costa, tot depenent dels moments socials i econòmics que els tocava viure. Fins i tot, un meu oncle avi acabaria essent vicepresident de la societat de carregadors i descarregadors Primero de Mayo del port de Sant Feliu, els empleats de la qual tothom coneixia com *camàlics portuaris*.

D'altra banda, qui escriu l'article és molt poc entès en l'art de la pesca i la marineria, però molt sensible pel que fa al reconeixement envers aquestes persones. I és que, generalment, hem tingut tendència a escriure sobre grans prohoms de la navegació guixolencs, -com són els pilots nàutics, els patrons, els constructors navals, mestres d'aixa, etc.-, però ho hem fet ben poc sobre els mariners embarcats en aquests vaixells, o senzillament sobre els pescadors, que han fet la important tasca de subministrar diàriament el peix a casa nostra.

Sigui, doncs, per haver nascut al barri de Tueda, on

s'hi concentraven bona part dels pescadors que encara feinejaven a la mar el decenni dels anys seixanta del passat segle XX (residents als carrers de la Barceloneta, Santa Margarida, Sant Isidre, Àngel Guimerà, Sant Josep, Sant Miquel, Maragall, etc.), o per haver escoltat diverses vegades episodis o personatges de gran popularitat entre la barriada, enceto avui aquest article recordant aquelles famílies, -homes i dones que es varen dedicar en cos i ànima a l'art de la pesca-.

• VELLs PESCADORS

Conservo molt bé el record d'aquells vells pescadors, entrats en anys, que tot i haver deixat la seva feina a la barca, es passejaven pel carrer amb la marinera blava, la faixa negra encaixada al ventre i ronyons, i la boina encastada al cap. Sens dubte, eren gent popular. I encara conservaven l'antiga tradició de sortir de casa seva amb el plat a la mà per anar a menjar a la taverna el que, prèviament, havien cuinat les seves esposes. Un cop al local, els uns en companyia i d'altres tots sols asseguts a la taula, demanaven un porró de vi al taverner per degustar la vianda.

Aquesta processó diària solia fer-la en Rossend Solench, casat amb la Maria Santos, -ambdós eren

Sota aquestes línies, Tomàs Llorca i Lloret "Tomaset", pescador oriünd de la Vila Joiosa (Alacant). (Col·lecció: Empar Ibáñez i Llorca).

A sota, Benet Sala i Gascons "Tafarra", al costat del seu gos Xumitos. (Col·lecció: família Vergés-Sala).

A la imatge de la dreta, la tripulació de la barca *Rosita* treballant per treure-la de l'aigua l'any 1958. D'esquerra a dreta es pot reconèixer Pere Bou, José Castillo, Francesc Mas, J. Puigvert, l'Evaristo i l'avi "Peret" Mas. (Col·lecció: família Mas-Bou).

A l'altra pàgina, la teranyina Josefa Mercedes arribant a la platja (1962). Reconeixem Martí Mas, d'esquenes, Francesc Mas, Pelayo Deulofeu i l'andalús Manuel. Col·lecció: família Mas-Bou.

Generalment hem tingut tendència a escriure sobre prohoms de la navegació, però ben poc dels mariners i pescadors guixolencs

A dalt, fotografia de Ramon Esquiva i Hernández.
Col·lecció: Vicenç Esquiva.

A la dreta, Mercè Bou i Rovira, esposa de Martí Mas "Martinet", sargint la xarxa al port de Sant Feliu, l'any 1980.
Col·lecció: família Mas-Bou.

En Ramon Esquiva va anar a parar a la Costa de la Plata, la qual cosa el va privar d'accedir a terra ferma

naturals de Palafrugell i arribats a Sant Feliu a començament del decenni dels anys vint; en Tomàs Llorca i Lloret, pescador oriünd de la Vila Joiosa (Alacant), conegut com en "Tomaset", -a qui la seva esposa Leonarda feia uns dels guisats més olorosos que hom flairava pels carrers quan es dirigia cap a la taverna-; o tants d'altres que enfilaven la ruta de l'àpat. Tinc un record molt entranyable del bé de Déu que eren aquells homes de mar, de vegades amb pantalons arremangats i descalços, amb els seus cistells de vímet a la mà, a un pas de la platja i el moll, anant o venint dels seus domicilis. Entre ells hi havia en Pere Llorca, germà d'en "Tomaset"; en Mariano Noguerón i Balaguer, natural de Sant Carles de la Ràpita; en Joan Mas "Martinet", de Sant Feliu; en Joan Font o en Benet Sala, tots dos de Tossa de Mar; sense oblidar-me dels germans Josep i Lluís Doltra i Ribas, tal vegada els més joves del veïnat. Quins grups més peculiars que formaven aquestes persones quan es trobaven pels carrers. Al de Sant Isidre, en Benet Sala i Gascons, àlies "Tafarra", recolzat a la finestra de casa seva amb el gos Xumitos, semblava esperar cada dia el pas dels seus companys per fer petar la xerrada. Allí li vaig sentir explicar la famosa anècdota -refrescada fa pocs mesos pel seu gendre Josep Vergés- sobre l'esquilada d'un gos a Malgrat de Mar. Aquest fet és tan jocós que si hagués passat en temps d'en Manel de l'Horta, l'hauria escrit a les

seves famoses *Ganxoneries*. Permeteu-me, doncs, que en faci públic un petit bocí: Cap allà als anys quaranta, en "Tafarra" anava embarcat a la teranyina de l'Arias Frigola anomenada *Pilar*, una popular embarcació que, anys després, seria comandada per un personal altament qualificat: el propi Arias (patró), Josep Esquiva (encarregat del llum), Pepitu Comas, àlies "es Pagaret" (timoner), Jaume Frigola (motorista), i els mariners Pere Ibáñez, en "Vadó", Lluís Poch, Ramon i Manolo Esquiva, i en Bosch, àlies "es Paler". Durant una temporada varen anar a feinejar davant de la costa de Malgrat de Mar, i un cop enllestida la feina venien el peix en aquell port. Vet aquí un dia que mentre es trobava tot el personal descansant dins d'una taverna, aparegué un gosset molt bufó, llanut i eixerit que s'assegué al costat d'en "Tafarra". En Benet, que era un home de bona pasta, l'enjogassà tot seguit, fent-li unes quantes moixaines. A tot això que s'escaigué l'entrada a la taverna d'un gitano amb els estris de barber. Veient aquell goig d'animalet al costat d'en "Tafarra", suposà que aquell mariner n'era el propietari, motiu pel qual li demanà si el podia esquilar. En Benet se'l guaità de reüll mentre acabava d'apurar el porró de vi i, aixecant-se la boina de les celles, li digué: "esquileu-lo, doncs!". Dit i fet. El barber agafà el gos i el va començar a rasurar. Un cop treta la llana li va demanar si li semblava bé que li allisés la cua i, com a

colofó, si li podia deixar una borla a manera de pom-pós plomall. En "Tafarra" hi assentí, i el barber continuà la feina. En acabar, i després de netejar l'animal amb un raspall, el barber tot satisfet li demanà dos rals pel seu treball. Tot sorprès -o, si més no, fent-ho veure- en "Tafarra" li respongué que per quin motiu li demanava a ell els diners. L'home s'exasperà i li recordà que li havia demanat si el volia esquilar i que ell hi havia assentit. En Benet Gascons va reconèixer que efectivament ho havia fet, i que a ell també li havia semblat bé, però que, en no ser l'amo de la bèstia, hauria d'anar a cobrar-l'hi al propietari del gos. Aquest relat, explicat amb tanta gràcia per en "Tafarra" a peu de carrer, feia riure les criatures i tota mena de gent del barri que l'escoltava.

• ELS "MARTINET" (UNA NISSAGA DE PESCADORS)

La família de pescadors més important de l'entorn, almenys la que jo recordo per la seva flota de barques i ormeigs, era la família Mas-Bou, àlies "Martinet", del carrer de Santa Margarida. En Martí Mas i Bosch, fill i nét de pescadors -de fet, el veritable "Martinet" havia estat el seu avi Martí- estava casat amb Mercè Bou i Rovira, sargidora de xarxes, natural de l'Estartit, i filla i germana de pescadors arribats a Sant Feliu l'any 1923. En Mas comptava amb una flotilla de barques importants: la teranyina *Josefa Mercedes*, herència del seu pare -Pere Mas, àlies "Pere-ret", anys després renovada per l'anomenada *Adolfo*, amb matrícula de Tarragona-, i finalment per la teranyina *Martinet*, feta a Torredembarra, a més de la vaca d'arrossegament *Rosita*, i la xaica *San Pedro*.

Nombrosos pescadors de Sant Feliu i altres d'arribats d'Andalusia varen formar part de la tripulació d'aquelles barques, com és el cas d'en Pelayo Deulofeu, en Pere Bou, en José Castillo, en Francesc Albiol, en Joan Puigsegur, en Jesús Esquiva, en Josep Terrassench, l'Antonio Gatto, en Puigvert, l'Evaristo, en Segarra, en Chicharro, en Miguel Martínez, o el tíó Pepe, a més dels seus dos fills, Francesc i Pere Mas Bou.

Amb el temps, aquesta tradicional activitat familiar dels Mas va deixar de fer-se. Fou l'any 1988 quan en Francesc i en Pere Mas i Bou decidiren no tornar a la mar. Finia d'aquesta manera una nissaga de pescadors i mariners guixolencs, iniciada en temps molt reculats a la nostra població.

• LA TRAGÈDIA DE LES BALELLES

Una de les tragèdies més sentides pels pescadors de Sant Feliu -que commocionà la població en general- va ser la mort de Ramon Esquiva i Hernández, de 38 anys d'edat, natural de San Pedro Pinatar (Múrcia), la nit de l'11 al 12 de febrer de 1944, quan la barca en què anava va topar amb les illes Balelles, per la forta tramuntana que s'aixecà de sobte. La petita tripulació la formava en Ramon Esquiva, el seu nebot Manolo, que anava de terramaner¹, i el pare de l'Arias Frigola, conegut com "en Jaume de Sant Pol". La tarda anterior, havien sortit de prima amb la xaica a calar boleros pels voltants de Sant Pol, on pensaven pescar bogues i soltes. Quan es disposaven a llevar les peces, una forta tramuntana els agafà d'improvís, i els va rebotre cap a les illes rocoses de les Balelles. Davant aquesta situació d'emergència,

La barca d'en "Martinet" descarregant peix al moll el 18 de gener de 1967. D'esquerra a dreta: Francesc Mas, Martí Mas, Josep Terrassench, Jesús Esquiva, en Manuel, Pere Mas, Francesc Albiol -amb la caixa a les mans-, Joan Puigsegur, J. Segarra, Ignacio Chicharro i Manuel Martínez. Col·lecció: família Mas-Bou.

els tres ocupants varen saltar a les roques per tal de poder salvar-se. En Ramon, que era un home fort i sabia nedar prou bé, va prendre la decisió d'anar a cercar ajuda a port. Per això, es llançà a l'aigua nedant cap a la cala de l'Ametller. Segui perquè la nit havia ennegrit qualsevol punt visible d'orientació cap a la costa, o perquè les fortes onades el van impulsar cap a un indret inhòspit i de difícil comunicació, l'Esquiva va anar a parar a la Costa de la Plata, un lloc que, per la seva configuració i alçada, el va privar de poder accedir a terra ferma. Durant hores, amb molta fredor, els tres mariners varen estar agafats en els seus llocs de salvament, suportant una de les tempestes més fortes que hi ha hagut per aquestes contrades.

L'endemà, l'Hilari Noguerón, que havia sortit a fer l'alba² cap a la cala Pedrosa acompanyat al motor pel seu nebot Mariano Balaguer, va trobar en Manolo Esquiva i en Jaume Frigola esgotats a les Baelles. En Ramon Esquiva, extenuat per l'esforç i enfredoritzat per la nit, el trobaren dos dies després mort en aquella aspra Costa de la Plata, abraçat a un arbre³. Els funerals celebrats pel desafortunat pescador Ramon Esquiva foren molt concorreguts⁴. Ningú no se'n sabia avenir d'aquesta terrible desgràcia. Anys després, aquest desafortunat succés el vaig sentir explicar a molts veïns d'aquella barriada.

Certament la mar en general ens dona molts beneficis i satisfaccions, però a la vegada també comporta riscos i desventures que, de vegades, són imprevisibles.

De mariners i pescadors antics que jo no he conegut, n'hi hauria per fer-ne desenes d'articles. Per sort, després de recollir força documentació i curioses anècdotes, potser un altre dia parli d'aquells que avui, per l'extensió d'aquest article, no estiguin prou representats. Perquè explicar les peripècies d'en "Fallet" assegut a l'"Acadèmia" -tal com anomenaven alguns pescadors la taverna de can Perich- o conèixer les tripulacions tan emblemàtiques i xamoses amb els seus corresponents motius ("es Moltó", "es Xai", en "Culebra", en "Mosca", etc.), o recordar famílies que s'han dedicat en cos i ànima a l'art de la marineria o la pesca, val la pena.

Vagi per endavant que d'aquest tema dels motius mariners, jo no en sóc gens aliè. El meu oncle avi, que havia estat vicepresident dels camàlics de Sant Feliu, era conegut com "en Gavina", treballava al varador i formava part de la cèlebre secció de la "pluma", dita així perquè els seus components eren, ni més ni menys, en Gavina, en Gallina i l'Oca.

GERARD BUSSOT
Investigador

Documentació consultada: (AMSFG) Padró d'habitants de l'any 1965. Llibres de marina. Registre de defuncions. Arxiu familiar: Lúcia Liñón. Fons Oral: Pere Ibáñez i Llorca, Joan Bou i Rovira, família Mas-Bou, Agustí Valls i Lleonart, Josep Vergés-Mercè Sala, i Joan Soler i Albertí.

Agraïments: Fina, Francesc i Pere Mas i Bou, Pere i Empar Ibáñez i Llorca, Joan Bou i Rovira, Jaume Moliné, Josep Vergés-Mercè Sala, Agustí Valls i Lleonart, Lúcia Liñón, Hilari Noguerón, Joan Soler i Albertí i Vicenç Esquiva i Rovira.

Cens de pescadors (1965)	Procedència
Ayala García, Juan	Lorca (Múrcia)
Bardera Callol, Francesc	L'Escala
Basart Lloveras, Joan	Sant Feliu de Guíxols
Bazán Ribas, Antonio	Castell de Ferro (Granada)
Busquets Cornell, Felip	Palafrugell
Buxó Raurich, Pere	Sant Feliu de Guíxols
Cadillac Fló, Gaspar	Sant Feliu de Guíxols
Carmona López, José	Melilla
Carmona Puerta, Manuel	Melilla
Carmona Rodríguez, José	Motril (Granada)
Castillo López, José	Castell de Ferro (Granada)
Castillo Vergel, José	Almeria
Ceballos Salinas, Antonio	Adra (Almeria)
Ceballos Salinas, Joaquín	Adra (Almeria)
Colomeda Pagès, Rafael	L'Escala
Comas Bayó, Benet	Sant Feliu de Guíxols
Comas Bueno, Vicente	Torreblanca (Cast. de la P.)
Cumí Dalmau, Agustí	Sant Feliu de Guíxols
Doltra Ribas, Josep	Sant Feliu de Guíxols
Doltra Ribas, Lluís	Sant Feliu de Guíxols
Domínguez Lozano, Manuel	Melilla
Expósito Cazorla, Jacinto	Alquíán (Almeria)
Expósito Cazorla, Joaquín	Alquíán (Almeria)
Expósito Cazorla, José	Alquíán (Almeria)
Expósito Cazorla, Manuel	Alquíán (Almeria)
Fló Fontanella, Joaquim	Sant Feliu de Guíxols
Font Bou, Joan	Tossa de Mar
Frigola Esponellà, Llorenç	Sant Pere Pescador
Frigola Esponellà, Narcís	Begur
Frigola Ferran, Josep	Viladamat
Frigola Ripoll, Arias	L'Estartit
García Mateos, José	Almeria
Isern Pereta, Lluís	Sant Feliu de Guíxols
León León, Andrés	Almeria
Llorca Lloret, Pere	La Vila Joiosa (Alacant)
Llorca Lloret, Tomàs	La Vila Joiosa (Alacant)
López López, Antonio	Castell de Ferro (Granada)
López López, Francisco	Castell de Ferro (Granada)
López López, Francisco	Gualchos (Granada)
López López, Manuel	Castell de Ferro (Granada)
López Rosales, Moisés	Maracena (Granada)
López Villocrece, Manuel	Castell de Ferro (Granada)
Márquez Rodríguez, Francisco	Cabo de Gata (Almeria)
Martell Antolín, Ricardo ⁵	Sant Feliu de Guíxols
Martell Calvó, Josep	Andorra
Martínez Gázquez, Antonio	Benamaurel (Granada)
Mas Bosch, Joan	Sant Feliu de Guíxols
Mas Bosch, Martí	Sant Feliu de Guíxols
Mas Bou, Pere	Santa Cristina d'Aro
Maymí Martinoy, Feliu	Sant Feliu de Guíxols
Maymí Regí, Víctor	Cassà de la Selva
Micó Viñas, Joan	Barcelona
Morales López, José	Castell de Ferro (Granada)
Nadal Recasens, Domènec	Tossa de Mar
Noguerón Balaguer, Mariano	Sant Carles de la Ràpita
Noguerón Mayor, Hilari	Barcelona
Noll Balaguer, Emili	Sant Carles de la Ràpita
Noll Garriga, Emili	Vinaròs (Cast. de la Plana)
Ortega López, Isidoro	Castell de Ferro (Granada)
Pedrol Balanza, Jaume	Tarragona
Pentinat Geronès, Salvador	Sant Feliu de Guíxols
Pla Padró, Joan	Sant Feliu de Guíxols
Quintana Sastre, Rafael	L'Escala
Reyné Vergés, Daniel	Tossa de Mar
Ribot Vilaseca, Arnaldo	Sant Antoni de Calonge
Rivas García, Manuel	Caniles (Granada)
Rodríguez Caparrós, Pedro	Gualchos (Granada)
Ropero Román, Felipe	Cabo de Gata (Almeria)
Rovira Bota, Bernardo	L'Estartit
Rovira Mariné, Francesc	Sant Feliu de Guíxols
Ruiz Martín, José	Polopos (Granada)
Soler Albertí, Jaume	Sant Feliu de Guíxols
Soler Albertí, Josep	Sant Feliu de Guíxols
Soler Puigmoler, Emili	Sant Feliu de Guíxols
Subarba Boset, Josep	Tarragona
Terrassench Bas, Josep	França
Torreblanca Jiménez, Antonio	Hués-car (Granada)
Utrilla Molina, Miguel	Terrer (Saragossa)
Valenzuela Morales, Enrique	Illoria (Granada)
Valladares Noguera, José	Castell de Ferro (Granada)
Vea Peña, Vicente	Ayodar (Cast. de la Plana)

1. Definició emprada a Sant Feliu per identificar un mariner sense graduació.
2. Sortir a pescar de bon matí.
3. Una altra versió diu que es va despenyar quan intentava pujar per les roques.
4. Ramon Esquiva va venir de molt jove a Sant Feliu acompanyant el seu pare i germans a fer temporada de pesca. L'any 1936, en esclatar la Guerra Civil espanyola, s'allistà com a voluntari a l'armada republicana, malgrat haver-se llicenciat pocs mesos abans. En finalitzar la guerra el 1939, fou internat durant tres mesos en un camp de concentració de la Península. Aquell mateix any, però, es va casar amb Maria Rovira, natural de l'Escaló i domiciliada a Sant Feliu. En el moment de produir-se aquell accident, era pare d'un infant d'un any.
5. Relacionat com a calafat.

Una mirada al massís de l'Ardenya

A partir de l'exposició sobre el massís de l'Ardenya -que anirà itinerant al llarg d'aquest any pels diversos municipis que l'envolten-, l'autor rememora el coneixement que en té per experiències pròpies i planteja unes consideracions per reflexionar sobre la reivindicació d'aquest espai.

Un massís, que té un nom suau sobre una textura aspra: Ardenya. Espai de gran solitud, un espai jo diria sever, un si és no és enigmàtic, en tot cas -com mostren algunes de les fotografies-, potent. En definitiva, l'Ardenya no és un "enlloc" indiferent sinó un lloc amb entitat. És per aquesta entitat i per la seva discreta extensió, que podem dir que l'Ardenya és un "petit país". Després de tot, els ecosistemes són "països" en miniatura i segur que estem d'acord que l'Ardenya és un ecosistema, és a dir, un espai de diversitats que existeixen en harmonia però també en tensió.

Començaré intentant fer un esbós del que és el perímetre d'aquest muntanyam, un perímetre que podem considerar definit per uns cursos d'aigua i pel mar. Es dona per acceptat que l'Ardenya és limitada per la riera de Tossa, per la riera Banaula a la banda de Llagostera i pel Ridaura pel costat de Santa Cristina-Sant Feliu, que ens regala aquesta bella vall que és la Vall d'Aro.

El mar tanca el perímetre per la banda de Garbí. Si els tres cursos d'aigua són esmirriats -quan no pràcticament debolits-, el mar és present amb tota la seva majestuositat permanent i renovada alhora, permanència i renovació que fan confluents els principis divergents d'Heràclit i Parmènides. Aquesta és l'Ardenya marítima o litoral en què el relleu, en caure a plom sobre el mar, produeix el tros de costa més espectacular, que, segons es diu, inspirà el topònim Costa Brava, terme que ha tingut eficàcia promocional per al litoral gironí.

En parlar dels límits s'ha de parlar del perimassís, els espais planers conreables a partir dels quals el fet orogràfic comença a elevar-se. Com a exemples, vull fer memòria dels dos indrets que conec millor, la vall de Solius i l'espai de Bufaganyes a la subvall guixolenc; tots dos, a més de la seva bellesa intrínseca,

A l'esquerra, imatge de l'exposició itinerant "El massís de l'Ardenya".

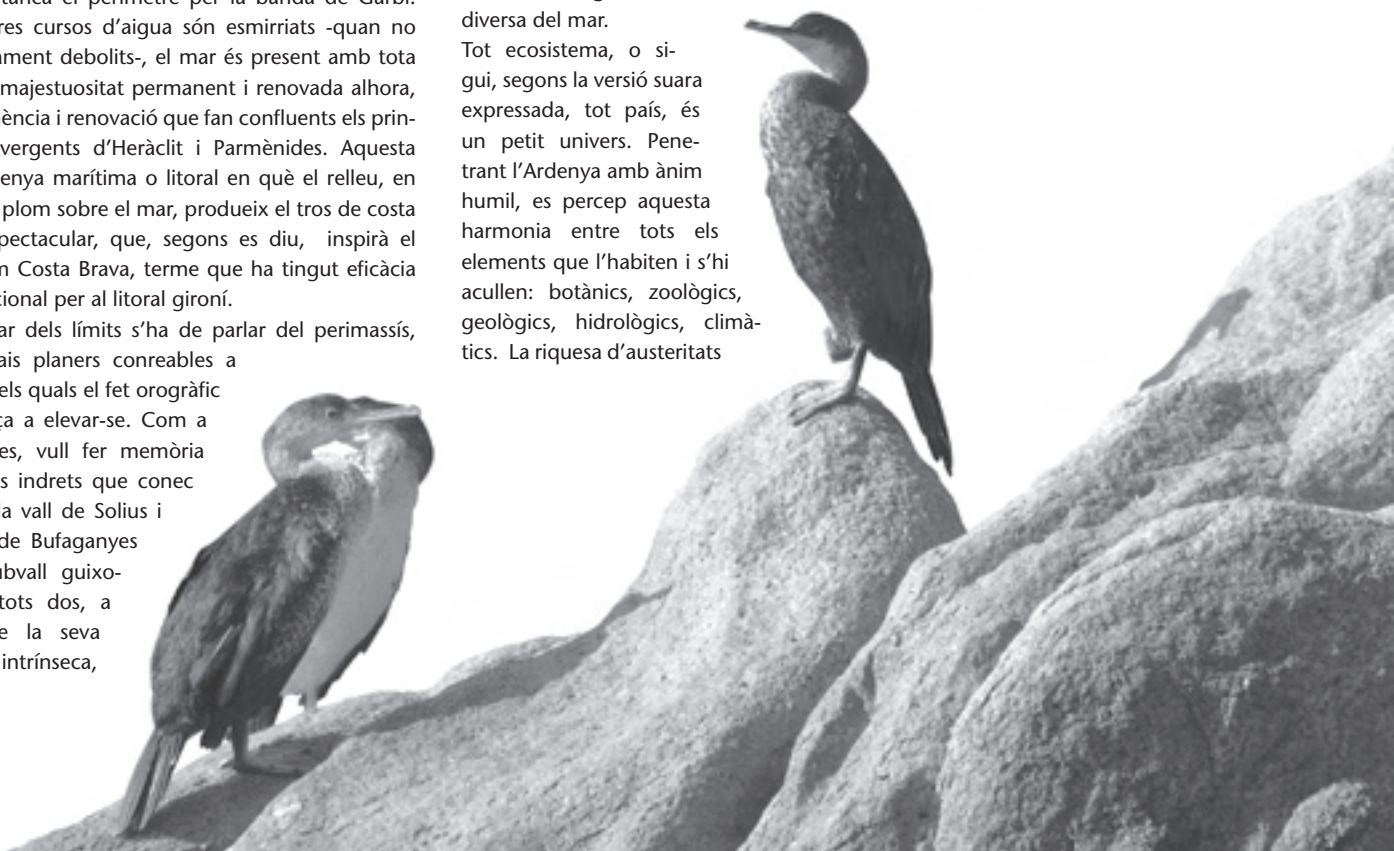
A baix, tres corbs marins emplomallats.
Foto: Carlos Alvarez.

tenen l'important valor afegit de ser filtre i nexa, la *interface*, entre la pròpia Ardenya i els fets urbans i les potents infraestructures viàries properes.

Des del cim de Montagut, del Montclar, de Cadiretes se "sent" la solemnitat del silenci de la terra, el "silenci tel·lúric", diríem, igualment com des d'una punta del litoral es percep

la unànime grandesa diversa del mar.

Tot ecosistema, o sigui, segons la versió suara expressada, tot país, és un petit univers. Pene-trant l'Ardenya amb ànim humil, es percep aquesta harmonia entre tots els elements que l'habiten i s'hi acullen: botànics, zoològics, geològics, hidrològics, climàtics. La riquesa d'austeritats

A dalt, l'aspecte desolat de Sant Baldiri. Foto: Andreu León.

A sota, la vall de les Comes. Foto: Josep Almar.

del massís -si així pot dir-se sense contradicció- ha estat motiu de goig per a mi moltes vegades. Saber de l'existència endèmica de lloredars i de la falguera reial, dels brucs de flor blanca i dels de flor rosada, dels suros i les alzines, del grèvol, del marfull i la murtra a les comalades, potser encara d'algun gorja blanc o algun tritó a les basses, l'ocellam, és adonar-se de la potència i la vulnerabilitat d'aquesta naturalesa i percebre el respecte que inspira.

I, a més, les traces humanes. Ample espai de masos rònecs, d'una economia poc més que de subsistència, pròpia dels espais aspres i boscosos de la mediterraneïtat, basada en minsos horts, el ramat d'ovelles, la llenya i el carbonejar, l'aviram, una mica de cereals, de vegades la mel. En casos, els masos servien d'amagatall a partides de tabac de contraban que eren desembarcades en mar i que, en una primera etapa, eren guardades en algun mas, fins que, dies després, eren traginades, també a l'esquena, per camins de bosc, fins a la carretera de la banda de Llagostera on eren carregades en un camió. Terra de pobresa i per tant també de contrabandistes i carrabiners, simbiòtics. Gent ferma, de la qual tinc l'honor d'haver tractat en Jaume Puigdevall i la seva muller Rosa, els seus fills Ponç i Berta, els seus néts, en Panxo de Sant Benet...

Podríem també evocar els noms i els llocs dels masos i les ermites -can Codolà, can Cabanes, Sant Grau,

Sant Baldiri, can Crispins, Sant Benet de la banda de Sant Feliu, Sant Benet de la banda de Tossa, la Mare de Déu de Gràcia, cal Federal, Santa Escolàstica- escampades i com perdudes les unes de les altres en l'extensa gravetat de l'Ardenya. I ho deixo perquè la conversa seria molt llarga.

Però abans, un parell d'afirmacions. Una primera és que parlar de l'Ardenya o massís de Cadiretes, com quan es fa d'altres espais, porta necessàriament a la reivindicació del conjunt del massís i dels seus indrets i de tot el que contenen com a paisatge i guardadors de vida i de llegenda humana. Fer actes relacionats amb l'Ardenya i no reivindicar-ho pot ser un exercici de frivolitat.

Potser s'hauria de promoure una entesa entre municipis perquè el que es faci en un, no es desfaci en un altre. Potser també podria crear-se un centre d'estudi del massís (o de la mediterraneïtat) -qui sap si a Sant Grau, a Sant Baldiri o a la Divina Pastora- on s'hi poguessin fer estades d'estudi, o bé també de serenitat, del que en diríem "salut mental". Alguna cosa s'hauria de fer per salvar l'Ardenya i salvar en ella quelcom que hem de sentir molt nostre.

En reivindicar el massís com a entitat, no poden ser deixades de banda aquestes realitats ja existents: els cursos d'aigua, el mar i els espais conreats immediats, junt amb les possibilitats que contenen. Segurament, hem de pensar prioritàriament en la seva preservació i restitució: preservar la vall de Solius amb un pla especial de protecció, contenir la "urbanificació" del pla de Bufaganyes, restituir -reconstruint-lo fins al límit del possible- el curs espoliat de la llera i la ribera del Ridaura, defensar la riera de les Comes amb els seus valors culturals i ambientals, i oferir-hi un important ús de benestar social, declarar reserva marítima amb usos no depredadors la façana litoral del massís són necessitats que no es poden desvincular de la reivindicació de l'Ardenya.

JOSEP VICENTE
Escriptor

Guixolencs al batalló disciplinari de Biure d'Empordà, 1940

L'Arxiu Municipal ingressava en el seu fons d'imatges, fa pocs mesos, una fotografia d'un grup de deu guixolencs pertanyents al batalló de treballadors de Biure d'Empordà, reunits espontàniament per a l'ocasió, davant un mur proper a la casa on s'estaven.

D'esquerra a dreta i començant per la filera dels que estan més elevats:
 1 - Joan Basart Mestres
 2 - Eduard Gascons Lloveras
 3 - Jaume Arnau Pou
 4 - desconegut (no era guixolenc).
 5 - Josep Illana Pous
 6 - Frederic Massallé Graupera

Filera inferior:
 7 - Ferran Güitó Cosp
 8 - Miquel Vilà Coll
 9 - Ricard Pla Pla
 10 - Joan Ribas Massachs
 11 - Martí Madrenas Molinas

Grup de Companys de Classificació D- al
 136, VIURA a 7 - 5 - 40

• SINGULARITAT DE LA MEMÒRIA GRÀFICA
DE LA REPRESSIÓ FRANQUISTA

Es tracta d'un document inusual, ja que l'existència de mostres gràfiques de la repressió franquista és escassa. Han estat diversos els motius pels quals fotografies com aquesta s'hagin convertit en una raresa. A la dificultat d'obtenció d'aquest tipus d'imatges durant la postguerra a Espanya, s'hi afegí que, el fet de posseir-ne, generava un fundat temor a represàlies per part de les autoritats del moment. Per això, documents i fotografies es destruïren voluntàriament o anaren quedant als racons més llòbrecs de les cases. A la vegada, la destrucció de part de la documentació oficial de les Administracions públiques i entitats vinculades fou un dels preus que es pagaren amb l'aplicació del model de transició espanyola a la democràcia. Per aquest motiu, ens hem de congratular per la localització de tan valuoses aportacions, que tot just apareixen ara -més d'un quart de segle després de la mort de Franco-, i després de llargs processos de recerca de testimonis vivents d'aquells anys, com el que emprèn l'Arxiu juntament amb el Grup de Recerca de l'Època Franquista local (GREF). Així doncs, s'agraeix a la ciutadania -i, en aquest cas, a en Martí Madrenas Molinas- que hagi anat fent aportacions que contribueixen a un objectiu compartit per l'Arxiu i els habitants als quals serveix: la preservació de la memòria col·lectiva.

• ELS TREBALL FORÇÓS DE POSTGUERRA:
"LOS QUE HAN DESTRUIDO ESPAÑA QUE
LA RECONSTRUYAN"¹

El batalló de treballadors de Biure d'Empordà, al qual pertanyien els onze retratats, fou un dels vuitanta-quatre que hi havia a Catalunya. Tots ells, igual que la resta dels de l'Estat, van representar formes de càstig individual, i també un recurs per a estalviar costos a les presons per part de l'Estat i per a obtenir mà d'obra barata i disponible al moment -ja que bona part dels treballadors es trobaven "huidos y otros en cárceles"²-. Els penats, "amb el seu treball esclau, al cap i a la fi, generaren una riquesa social que quedarà en benefici de l'Estat i usufructuada per propietaris privats"³. Tot plegat s'administrava en funció d'una nova legislació que pretenia obtenir la reconversió moral i l'esclafament polític dels vençuts -els presoners de guerra i els subjectes considerats desafectes al règim-. Així doncs, "una vegada organitzat tot el conjunt de lleis que anaven conformant el nou sistema [...] havia arribat l'hora d'apartar de la vida cívica els qui s'hi havien oposat o s'hi podrien oposar"⁴, mitjançant batallons, camps de concentració, presons o el desterrament. Tot això era possible gràcies al "permanent caràcter d'excepció, que es distingia per la degradació del fenomen jurídic"⁵, la qual cosa acabà provocant l'anomenada "mort civil"⁶. El terme concret de *batalló de treballadors* és utilitzat per designar diverses formes de subjecció a treballs forçosos en obres de caràcter públic

i privat, i en situació de desterrament. Tanmateix, hom distingeix els destacaments penals, les colònies militars penitenciàries, els batallons del Servicio Militar de Construcciones, els tallers penitenciaris, els batallons penitenciaris de soldat penats -amb una P a l'uniforme- i els de treballadors pròpiament dits -amb una T-. Aquest entramat reunia, segons el prevere Martín Torrent, 12.780 treballadors l'any 1940, 18.781 l'any següent i 18.375 el 1942⁷. Els individus que integraven aquests grups podien respondre, bàsicament, a tres perfils: antics presoners de guerra provinents de camps de concentració, nous soldats -ambdós de classificació desfavorable per part de la Comissió Classificadora de Quintes de cada localitat-, i penats amb reclusió menor que s'adscrivien al sistema de redempció de penes a canvi del treball, que "els permetia reduir la condemna a una tercera part i obtenir uns petits ingressos per a ells i les seves famílies", tal com indica Riquer⁸. Les tasques realitzades en els batallons eren les de construcció i reconstrucció, recuperació de material i maquinària, i obtenció de pedra i mineral.

• MARTÍ MADRENAS, TRES ANYS BUSCANT LA
LLIBERTAT I TRES MÉS PERDENT-LA (1936-1942)

Martí Madrenas fou un dels guixolencs que treballà en un d'aquests batallons, a més de ser un dels rostres de la nostra fotografia. Ho va fer durant dos anys i quatre mesos. Segons afirma, davant la desfeta de la Guerra Civil a Catalunya, el febrer de 1939 seguí l'exèrcit fins a França, iniciant així un exili que s'allargaria entre tres i quatre mesos. Durant aquell període, estigué tancat al camp de Saint-Cyprien, sense opcions de tornar a l'Espanya republicana per continuar la lluita, ja que el Govern francès l'utilitzava per rebentar vagues, i, a més, es trobava desproveït de menjar i aixopluc. Davant aquesta situació, optà per demanar la repatriació a l'Estat espanyol. En aquells moments, Madrenas comptava amb dinou anys -era nascut el 1917- i, com que pertanyia a la lleva militar de 1938, fou requerit per les noves autoritats a inicis de 1940 junt amb els joves de les altres quintes de 1936 a 1941. El resultat no li va ser gens favorable: "aquí a l'Ajuntament ens varen considerar desafectes" al Glorioso Movimiento Nacional -tal com es llegeix al peu de la fotografia-, explica⁹. Sens dubte, la junta de classificació, composta per notables guixolencs franquistes, tingué en compte que Madrenas i altres conciutadans havien anat voluntàriament al front després d'haver organitzat "una brigada molt grossa, de costa", repartida per poblacions com Roses i Pals, per defensar el litoral dels bombardejos del *Canarias* i altres vaixells de guerra. Aquest ímpetu en la defensa de la República i el perfil llibertari de molts d'ells -s'havien allistat a la Durruti, una divisió "incontrolada on no hi havia capitans"-, condemnà al treball forçós aquells que, havent passat a França, tornaren a l'Espanya de Franco. Així doncs, el 24 d'abril de 1940, Madrenas ingressà al Batalló Disciplinari 136 de Biure d'Empordà. Al cap de poc temps

1. Paraules de Francisco Franco al preàmbul de la llei per a la creació de les Colònies Penitenciàries Militarsitzades del 7-10-1938; citat a *El Canal de los presos, 1940-1962. Cómo se construyó el Canal del Bajo Guadalquivir*. Sevilla: CGT Andalucía, 2002, pàg. 10.

2. Paraules de l'Auditor de la Inspecció de Camps de Concentració de Presoners, a Sevilla, 8-4-1938; citat a *El Canal de los presos*. Op. cit., pàg. 18.

3. *El Canal de los presos*. Op. cit., pàg. 5.

4. SOLÉ SABATÉ, Josep M. *La repressió franquista a Catalunya, 1938-1953*. Barcelona: Edicions 62, 1985, pàg. 43.

5. PAGÈS, Pelai. "Franquisme", dins *Diccionari d'Història de Catalunya*. Barcelona: Edicions 62, 1999 (1992), pàg. 483.

6. *El Canal de los presos*. Op. cit., pàg. 9.

7. TORRENT, Martín. *¿Qué me dice usted de los presos?* Alcalá de Henares: Talleres penitenciarios, 1942, pàg. 110.

8. RIQUEUR, Borja de; CULLA, Joan B. *El franquisme i la transició democràtica, 1939-1988*, vol. 7 de VILAR, Pierre (dir). *Història de Catalunya*, Barcelona: Edicions 62, 1989, pàg. 89.

9. Totes les cites atribuïdes a Martí Madrenas han estat recollides en les entrevistes del 2 de gener i del 24 de maig de 2003.

de ser-hi, es realitzà la instantània que mostrem. La numeració d'aquest batalló és un xic confusa: si fem cas de la relació de batallons establerts en territori català publicada per Solé, veiem que el Batalló 136 és el de Sant Vicenç de Castellet (Bages). Alhora, seguint aquest autor, veiem que no es menciona cap batalló de Biure, per tant, podria ser que es tractés de l'anomenat Batalló de la Jonquera. De fet, Madrenas aclareix que cada dia es dirigia, a peu, des de Biure, "a les muntanyes de la Jonquera", on feia les fortificacions frontereres¹⁰. Tanmateix, Solé també menciona un batalló situat a Boadella d'Empordà, molt a prop de Biure, tot i que li atribueix tasques d'arranjament de la carretera. En definitiva, fos com fos, Madrenas abandonà Biure a finals de 1940, per anar a raure al Batalló Disciplinari d'Agramunt, que desenrunava cases i carrers, per bé que Madrenas "posava les vies per passar les vagonetes". El fet de realitzar un treball especialitzat li permeté cobrar un duro la setmana, la qual cosa motivà les protestes dels seus vigilants, que no cobraven res. En relació amb els pagaments, el tinent del batalló, en Viernes, de Palafrugell, "se'ns va portar molt bé", -recorda Madrenas-, perquè, en resposta als vigilants, afirmà: "Aquí cobra el que treballa; el que no treballa no ha de cobrar", i amb aquesta sentència posà fi a les seves queixes. Un altre dia els tornà a sorprendre, dient: "No vull veure mai més gorros que hi hagi la T", en relació a l'uniforme, de manera que els deslliurà de portar aquella peça de roba tan humiliant. Però Madrenas haurà de canviar de nou de batalló. Ja el 1941 es troba al Batalló Disciplinari 15 de Puerto Galiz (Cadis), i després a Punta Palomares o de las Palomas, tocant a l'estret de Gibraltar. Fa també una breu estada a l'hospital. Un any i mig després -l'agost de 1942- gaudeix del seu primer permís provisional, que gasta a Sant Feliu. A finals d'any, quan encara està privat d'una llibertat que se li negava des de feia sis anys -d'ençà de 1936, havia estat soldat, refugiat en camps francesos i treballador forçat a Espanya-, el Govern aprova un decret que llicencia tots aquells que gaudien de permisos temporals. La llicència absoluta, però, no quedaria confirmada fins el 1955. Fins aquell any va haver de presentar-se anualment davant l'autoritat militar, que, amb aquest requeriment, prolongava el seu control sobre els republicans vençuts.

• LES NOVES PORTES D'ACCÉS A LA MEMÒRIA I LA SENSACIÓ D'UNA CURSA CONTRA RELLOTGE

Les vivències de Martí Madrenas són un relat de divuit mil possibles. Enteses en clau local, exemplifiquen allò que uns altres setanta-quatre guixolencs hagueren de patir, segons les últimes informacions sobre penats en batallons de treball o disciplinaris¹¹. La inexistència d'unes fonts documentals completes i fiables ens fa pensar que algun dels noms recollits pot ser erroni i, sobretot, que ens en manquen molts¹², tot i que actualment la proporció respecte a la població per a l'any 1940 ja és gairebé d'un 1%, mentre que

a tot l'Estat és del 0,05%. A la vegada, la memòria oral desapareix any rere any amb les persones que n'eren portadores, de manera irremeiable. Per últim, la construcció d'una memòria alternativa, per part del franquisme, ocultant o tergiversant la realitat, i el "pacte d'amnèsia sota l'aparença de reconciliació"¹³ de la Transició és un altre dels esculls actuals a l'hora de fer una recerca escrupolosa. Els tres inconvenients s'erigeixen en handicaps d'un cert pes en la cursa contra rellotge que implica la recuperació de la memòria històrica. A Sant Feliu, el cronòmetre està en mans del GREF i l'Arxiu Municipal, organisme -aquest últim- que ha canviat recentment el seu emplaçament. Si bé aquest arxiu és ara menys idíl·lic, ha guanyat en accessibilitat, pel fet de ser més cèntric i gaudir d'unes instal·lacions més confortables. Constitueix, per tot plegat, una nova porta -física i simbòlica- d'accés a la memòria, la qual cosa ha de motivar les sinergies entre el lloc i les persones. La participació d'aquests ciutadans pot concretar-se en dues accions: l'ajut en la configuració del fons documental i fotogràfic que custodia, mitjançant cessions o donacions; o bé investigant aquest mateix fons -de manera científica o purament amateur-. Si això, que ja és una realitat, prenguéssim una magnitud major, veuríem assegurades les esperances que allò que la humanitat ha esguerrat pugui ser resolt en el futur, treballant-hi des del present.

JORDI GAITX MOLTÓ
Historiador

¹⁰. SOLÉ SABATÉ, Josep M. Op. cit., pàg. 75.

¹¹. Els primers cinquanta-un noms coneguts foren relacionats a *Nuevo Estado*. Butlletí informatiu del Grup de Recerca de l'Època Franquista, núm. 1. Sant Feliu de Guíxols: novembre-desembre de 2002.

¹². L'Arxiu Municipal serva algunes referències sobre el tema i algun llistat dins la documentació de l'època, secció XXV, on s'assenyala també la permanència en camps de concentració.

¹³. TORRES, Rafael. *Víctimas de la victoria*. Madrid: 2002.

Inauguració del nou Arxiu Municipal

Sala de consulta del nou Arxiu Municipal. Foto: M. Àngels Suquet.

A l'altra pàgina, vista dels armaris mòbils del dipòsit per a documentació administrativa. Foto: Ester Llorca.

El passat 22 d'abril va tenir lloc la inauguració de la nova seu de l'Arxiu Municipal a la carretera de Girona, 45-47. Van participar en l'acte el sr. Marc Mayer Olivé, director general del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, i el sr. Ramon Alberch i Fugueras, arxiver en cap de l'Ajuntament de Barcelona i president d'Arxivers sense Fronteres (AsF), que va parlar d'Arxius i Drets Democràtics. L'endemà, Diada de Sant Jordi, l'Arxiu va romandre obert amb motiu d'una Jornada de portes obertes.

2

3

4

• LA NOVA SEU

Fins fa ben poc l'Arxiu Municipal es trobava en l'edifici del Monestir, un emplaçament en el qual ha estat ubicat durant aproximadament una quinzena d'anys i que, des de bon principi, ja se sabia que no era el definitiu, atès que, en tractar-se d'un edifici històric, no estava pensat ni condicionat per fer les funcions d'arxiu.

Actualment, l'Arxiu Municipal es troba en un edifici de nova planta, que n'ha substituït un d'antic que havia estat projectat per l'arquitecte Fèlix de Azúa i del qual s'ha respectat l'element més emblemàtic que és la façana. El primer edifici es va inaugurar l'any 1904 amb el nom de *café Mercurio*, més tard va ser conegut com *café d'en Lorenzo* i funcionava també com a sala d'espectacles. L'any 1913, amb l'arribada del cinema a Sant Feliu de Guíxols, el propietari va intentar reconvertir-lo en una sala de projeccions cinematogràfiques. Posteriorment, va servir com a magatzem de suro i com a taller mecànic de reparació d'automòbils. Fa uns anys, l'Ajuntament el va incloure en el Catàleg d'Edificis i Construccions d'Interès Arquitectònic i, posteriorment, el va adquirir per preservar-lo i destinar-lo a un ús públic.

Les noves dependències de l'Arxiu Municipal comp-

ten amb unes instal·lacions d'una capacitat de 2.500 metres lineals i els dipòsits reuniran les més estrictes condicions ambientals (temperatura i humitat) per garantir la conservació de la documentació. L'Ajuntament ha realitzat una important inversió en l'equipament d'aquest servei, per al finançament del qual s'ha comptat amb una important aportació de la Diputació de Girona. El nou edifici suposa, a part de les millores tècniques abans comentades, un apropament del servei als ciutadans, atès que és visible i accessible des del carrer i està situat en una zona molt transitada. El veïnatge amb la biblioteca obrirà el servei a nous sectors d'usuaris.

• L'ARXIU MUNICIPAL

L'Arxiu Municipal és el servei de l'Ajuntament que té encomanada la gestió de la documentació generada per la mateixa institució. Tanmateix el seu àmbit d'actuació també s'estén al patrimoni documental del municipi. Es tracta, doncs, d'un servei públic obert a tots els ciutadans, que té com a funcions:

- Implantar el Sistema de Gestió de Documents de l'Ajuntament, la qual cosa implica racionalitzar la producció de documentació, donar eines per a la consulta i l'accés als documents, establir el flux de transferències a l'Arxiu i fer propostes d'avaluació per a la conservació o l'eliminació de documentació.

Les noves dependències de l'Arxiu Municipal compten amb unes instal·lacions d'una capacitat de 2.500 metres lineals.

**Acte d'inauguració de la nova seu el dia 22 d'abril.
Foto: Ester Llorca.**

- Atendre els usuaris, tant pel que fa a consultes a la documentació històrica com l'administrativa.
- Organitzar activitats de difusió relacionades amb la recerca i amb el patrimoni documental.
- Vetllar per la conservació del patrimoni documental del municipi.

L'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols gestiona i custodia documentació de l'Ajuntament amb una cronologia que abasta des del segle XIV fins als nostres dies, de manera que les principals sèries documentals es conserven pràcticament sense buits des del mateix moment en què es consolida la institució municipal. Al llarg de la seva existència l'Arxiu ha anat aplegant nombrosos fons procedents d'altres institucions o també de persones físiques, famílies, entitats i empreses. Compta amb una Secció d'Imatges que aplega un volum de cap a 50.000 fotografies i posa a disposició del usuari una biblioteca auxiliar de més de 6.000 volums que fan referència, especialment, a temes locals i de les comarques de Girona. En total, l'Arxiu Municipal gestiona cap a 1.000 metres lineals, als quals properament se sumaran uns 400 metres lineals de documentació administrativa. Aquest recompte no inclou els plànols, els pergamins ni les microfites, ja que requereixen una instal·lació específica degut a les característiques dels seus suports.

El fons de l'Ajuntament comprèn la documentació generada en el marc les funcions bàsiques de la institució, tant a nivell d'organització i gestió interna com de prestació de serveis a la comunitat. Es poden distingir, a grans trets, els àmbits següents: institució i govern municipal, gestió econòmica, gestió de recursos humans, prestació de serveis, ordenació del municipi, control administratiu i funcions delegades per l'Estat.

Institució i govern municipal. Es tracta, principalment, de l'establiment i ordenació de les competències municipals així com també de la presa de decisions per part dels òrgans competents. Comprèn, doncs, les sèries documentals dels manuals d'acords i llibres d'actes, generades des del segle XIV fins als nostres dies. També cal remarcar el *Llibre Vermell*, cartulari que abasta des del segle XIV al XIX, on s'anaven transcrivint i enregistrant tots els documents que es consideraven essencials per al municipi, i el *Llibre d'Ordinacions Municipals*, on es van anotar totes les disposicions dictades per la Universitat per al bon govern de la vila entre 1348 i 1487. Es conserva, a més, documentació de plets i processos originats des del segle XIV fins al XIX, a part de les sèries de bans i edictes i de correspondència.

Gestió econòmica. Inclou tota la documentació referida a la comptabilitat, els pressupostos, l'endeutament i les finances de la institució des del segle XIV fins a l'actualitat. En el municipi medieval aquesta responsabilitat anava a càrrec del clavari, que al segle XVIII es va anomenar majordom de propis i arbitris i, al segle XIX, dipositari de fons. Aquesta figura,

al segle XX, va perdre pes davant del comptador-interventor. A l'Arxiu Municipal es conserva íntegra la sèrie dels *Llibres de Clavaria*, iniciada el 1359. A partir del segle XIX es van introduir nous criteris que van implicar l'aparició d'un sistema comptable molt més complex. Pel que fa a les finances, es conserva documentació referida a diferents ingressos de naturalesa impositiva, aquests primer eren de caràcter patrimonial, atès que gravaven principalment els béns immobles. A Sant Feliu de Guíxols es conserva el fogatge de 1363, el cadastre des de 1716 i la contribució rústica i urbana dels segles XIX i XX. A partir del segle XIX, arran de les reformes liberals, els impostos es diversificaran molt més i tindran caràcter fiscal, és a dir, es comencen a gravar les persones físiques, les seves rendes i activitats econòmiques, entre altres. Lògicament, també hi ha la documentació de taxes, referida als ingressos generats per la prestació de serveis.

Gestió de recursos humans. Abasta la documentació referent a la plantilla municipal, la contractació de personal, les assegurances i les fitxes i expedients de treballadors. La documentació històrica de l'Arxiu Municipal té una cronologia que va des del segle XVIII fins a mitjan segle XX.

Prestació de serveis. Aquesta és una de les funcions principals del municipi ja des de l'època medieval. Inicialment es tractava de garantir unes atencions mínimes als col·lectius més desfavorits socialment mitjançant institucions de beneficència com hospitals, hospicis o la Pia Almoina. A Sant Feliu de Guíxols, per exemple, es conserven el *Llibre de l'Almoina* i el *Llevador de l'Almoina* des del segle XIV fins al XVII i el fons de l'Hospital, amb documentació produïda entre els segles XVI i XX. El proveïment a la població dels productes bàsics de consum era també una de les prioritats ja des de l'època medieval, juntament amb determinades obres públiques. A l'Arxiu Municipal hi ha la documentació relacionada amb la construcció del moll els segles XV i XIX, fortificacions i muralles o les obres d'infraestructura realitzades al segle XIX. Pel que fa a la sanitat, que va ser un dels temes prioritaris a partir del segle XVIII, al fons de l'Ajuntament es conserva, entre altra, la documentació de Sanitat Marítima entre els segles XVIII i XX. En relació amb la instrucció pública, tot i que es tracta d'un servei que sovint havia estat assumit pels Consells de les Universitats, a Sant Feliu de Guíxols hi ha documentació des del segle XVIII. Un altre dels serveis que ofereix el municipi és el manteniment de l'ordre públic amb la creació de diferents cossos de seguretat, l'Arxiu Municipal custodia documentació de la Policia, des del segle XVIII fins a l'actualitat. Al segle XX, els municipis van començar a donar serveis en matèria de cultura, ja siguin vinculats a les manifestacions populars més tradicionals, com la Festa Major, o bé amb la finalitat de contribuir al gaudi i al benestar dels ciutadans.

Ordenació del municipi. Aquesta funció comprèn tots aquells instruments per estudiar el territori i

els seus recursos i també per planificar i fomentar el seu desenvolupament, tant a nivell urbanístic com econòmic. És una funció sorgida al segle XIX, quan es van començar a establir per llei les bases del planejament urbanístic i es va veure també la necessitat d'emprendre mesures en relació amb els anomenats Serveis Agropecuaris. En aquesta línia, al llarg del segle XX, els municipis han anat empenent iniciatives en altres sectors com el comerç o el turisme, amb l'objectiu de promoure les poblacions en funció de les seves especificitats.

Control administratiu del municipi. Consisteix en les mesures empreses per part dels ajuntaments per limitar les actuacions dels ciutadans en funció de l'interès comú. La circulació de les persones va ser objecte de control, especialment al segle XIX. Al fons de l'Ajuntament es conserva la sèrie de passaports des de 1802. Un altre instrument del qual se serveixen els municipis per controlar les actuacions dels ciutadans és l'atorgament de llicències, ja sigui per a la construcció i reforma d'edificis o per a l'exercici d'activitats econòmiques. Les llicències d'obra, sorgides arran de la Reial Ordre de 20 d'abril de 1867, és una sèrie documental que, a Sant Feliu de Guíxols, s'inicia el darrer terç del segle XIX. Per contra, les llicències d'activitats van començar a aplicar-se ben entrat el segle XX i no es van regular de manera més definitiva fins la dècada de 1960.

Funcions delegades per l'Estat. Abasta totes aquelles prestacions que els municipis fan al servei de l'Estat atesa la seva proximitat amb els administrats. Es tracta principalment d'actuacions relacionades amb la funció d'estadística com l'elaboració del cens electoral i el padró d'habitants, que els van ser encomanats des del segle XIX. També és el cas del Registre Civil Municipal, que va funcionar en alguns ajuntaments entre 1840 i 1871. A Sant Feliu de Guíxols, aquest registre es conserva íntegre. Els municipis també van assumir l'allistament als exèr-

cits regulars, que va originar la sèrie de Llevess fins que es va produir la professionalització de l'exèrcit. Finalment, l'Estat també els delega el cobrament de determinats impostos.

Els altres fons de l'Arxiu Municipal són de naturalesa molt diversa, segons si procedeixen d'altres institucions o de l'àmbit privat, ja siguin entitats, empreses, famílies o persones físiques. Lamentablement aquests conjunts de documents sovint es conserven de manera molt parcial. Destaca el *Llibre de Batllia*, entre els segles XIV i XVI. El Batlle va ser el delegat senyorial que feia de jutge ordinari i supervisava la Universitat des de la baixa Edat Mitjana fins al segle XVIII. També es conserven protocols notariais des del segle XIV fins al segle XVIII o la documentació de l'antiga Capitania Marítima de Sant Feliu de Guíxols, dels segles XIX i XX. Del fons parroquial, els usuaris poden consultar íntegrament els llibres de baptismes, matrimonis i defuncions en suport de microfita. Entre els fons de procedència privada cal destacar, pel seu volum i integritat, el fons de la *Compañía del Ferrocarril de Sant Feliu de Guíxols a Girona* i el fons de l'antiga fàbrica *Greiner e hijos S. A.* Pel seu interès, també cal fer esment del fons de Creu Roja i de la Societat Espanyola de Salvament de Naufrags.

• EL CREIXEMENT DE L'ARXIU MUNICIPAL

Al llarg dels darrers setze anys, mitjançant els Tallers d'Història, s'han anat organitzant activitats per recuperar i difondre la història local i el patrimoni municipal. L'esforç realitzat ha permès uns resultats altament satisfactoris, si es té en compte, per exemple, el nombre de persones que van fer ús del servei el darrer any. Prèviament al trasllat, l'Arxiu va atendre uns 5.000 ciutadans: es va donar resposta a unes 1.000 consultes, l'exposició de fotografia *Observant el temps* va rebre cap a 3.000 visitants i les Jornades d'Homenatge a les víctimes del franquisme va comptar amb la participació de més de 900 persones durant tots els actes.

La nova situació de l'Arxiu permet una major capacitat, proporciona millors condicions d'emmagatzematge per a la documentació i ofereix, alhora, un entorn molt més confortable per als usuaris. Cal, doncs, aprofitar l'impuls que suposa el nou emplaçament i el marc que aporta per a la consolidació de les funcions dels arxius la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents. El servei ha d'arribar a desenvolupar de manera plena totes les funcions que la llei li encomana en l'àmbit de la gestió administrativa de l'Ajuntament i pot millorar el seu servei als usuaris, perfeccionant els instruments d'accés a la documentació i diversificant i consolidant la seva oferta d'activitats de difusió.

M. ÀNGELS SUQUET I FONTANA
Arxiu Municipal

Visita guiada a l'arxiu durant les jornades de portes obertes del dia 23 d'abril.

Inauguració del Salvament Marítim

El dia 4 de maig es va inaugurar, amb l'assistència de prop de 150 persones, la secció del Museu d'Història dedicada al Salvament Marítim. Ja fa bastants anys que des de la Junta Tècnica del Museu d'Història es reivindicava l'assoliment d'aquest objectiu, per tal de mostrar un conjunt patrimonial original i únic de finals del s.XIX: una estació local de la Sociedad Española de Salvamento de Náufegos.

Sobre aquestes línies, la farmaciola i altres elements exposats. Foto: Ester Llorca.

A l'esquerra, la caseta, el dia de la inauguració. Foto: Quim Bigas.

Per tal de donar a conèixer aquesta nova exposició permanent del museu entre els guixolencs, es van realitzar dues jornades de portes obertes els dies 17 i 18 de maig amb motiu del Dia Internacional dels Museus. L'èxit d'assistència durant aquestes jornades ens fa pensar que els guixolencs ja ens hem fet nostre el conjunt del Salvament i que serà un motiu d'orgull i un punt més de l'oferta cultural i turística de la ciutat.

La singularitat d'aquest conjunt patrimonial rau en el fet que hem conservat quasi la totalitat dels elements de l'estació de salvament de Sant Feliu de Guíxols. A més del bot de salvament *Miquel Boera*

i el seu carro varador, hi destaquen tot un seguit de peces utilitzades per intentar salvar vides al mar, com el canó llançacaps de la casa anglesa Dawson o el llançacoets de factura alemanya Spandau. Però, més enllà d'aquestes peces majestuoses i potser més aparents, trobem també tot un seguit de complements tant de les peces com de la caseta de salvament, veritable contenidor original que posa el llac a aquest bonic regal patrimonial guixolenc: caixes auxiliars, projectils, farmaciola, botes, cordatges, trespeus, salvavides de diferents tipus, àncores, veles, pals, bossells, pasteques...

Aquesta unitat, el seu caràcter de peces originals i el fet que es tracti de -podríem dir- una col·lecció

**El canó llançacaps Dawson,
a primer terme.
Foto: Quim Bigas.**

patrimonial quasi completa, fan d'aquest conjunt un element únic, ja que, tot i les recerques realitzades en aquest sentit, no hem pogut trobar un conjunt comparable.

La visita al conjunt s'inicia amb un element audiovisual: dues figures que representen un avi que respon a les preguntes de la seva néta. Aquest element serveix per a introduir el visitant en la vida al mar per tal que entengui millor la necessitat de les estacions de salvament marítim.

El recorregut segueix amb el canó i la rampa llançacoets, els seus complements i altres elements complementaris del bot i la caseta. Podem veure el carro i tot el bot des de la perspectiva que ens dona estar al seu mateix nivell.

Per tal d'observar bé el carro, podem accedir a un altell que ens ofereix una bona visió de l'interior de l'embarcació. Des d'aquí també ens caldrà estar atents a l'audiovisual que ens porta a fer un ràpid recorregut pel temps, un bocí de la història de la relació entre Sant Feliu i el mar, o, més concretament, el mar i el salvament marítim, des de finals del s. XIX.

Ara hem inaugurat una secció del museu que cal que sigui viva, que evolucioni. Treballarem per millorar aquest espai de difusió, perfeccionant-lo i complementant-lo tant com sigui possible. També la difusió i la promoció han de jugar un paper important. Mitjançant els mètodes tradicionals i, sobretot, mitjançant internet, hem de donar a conèixer aquest conjunt únic, la visita del qual s'haurà

de complementar amb la visita a la seu principal del museu del Monestir. Així, s'inclourà la història del Salvament Marítim dins la història de la ciutat. Està previst que s'iniciï aviat una reforma de l'exposició permanent de la seu principal del Monestir que ens ha de permetre millorar aquesta contextualització.

Es tracta d'anar fent passos, d'anar avançant, de mica en mica, pel camí de revaloritzar, estimar i mostrar dignament el nostre patrimoni. Amb el temps, anirem consolidant eines molt útils per a nosaltres i per als nostres fills, elements patrimonials que reforçaran la nostra identitat, ens ajudaran a aprendre i entendre, i alhora ens permetran mostrar la nostra herència cultural, fruit de les vides de tots i cadascun dels nostres avantpassats, vinguts d'arreu però coincidint en un moment o altre aquí, a Sant Feliu de Guíxols.

Gràcies al suport i ajuda de diferents persones i col·lectius, l'equip tècnic del Museu d'Història en una feina portada a terme durant anys i amb el suport de la Junta Tècnica ha pogut tirar endavant aquest projecte tan esperat: Joan Albó, Michel Doucin, Lluís Esteva, Enric Garcia, Ramon Gay, Eduard Porta, Josep Posas, Xavier Roca, Néstor Sanchiz, Joan Sanchiz, Jaume Soler, família Ventura- De Blas, Josep M. Vicens, Josep Xifró, alumnes dels Pre-Tallers Municipals, Museu Marítim de Barcelona, Junta Tècnica del Museu d'Història etc.

A totes i a tots, el nostre agraïment més sincer.

JORDI COLOMEDA
Museu d'Història

NOTÍCIES

DEL MUSEU

Localització d'un probable menhir al camí de les Sorres

La informació va arribar als serveis de l'Àrea de Patrimoni Cultural gràcies al Sr. Salvador Ventura, bon coneixedor dels nostres entorns rurals.

El fet d'haver-se produït un espectacular incendi en una part important de l'Ardenya, el foc devastador posà al descobert, en sòls calcinats, ingents blocs de granit; uns, fent parets de marges o camins i altres, en disposició natural. Immersa dins aquest món de formes pè-

gran manera la ufanosa vegetació que en aquells indrets s'apropià del bosc, a excepció del camí de les Sorres, que va des del collet de la Mare de Déu fins a Sant Benet. El megàlit fou visualment valorat per Cristina Masvidal, arqueòloga, Eva Pitxot, restauradora, i el signant.

Néstor Sanchiz

Troballes arqueològiques al sector de S'Agaró

S'han trobat un percutor i un útil d'origen prehistòric per les rodalies de la capella de S'Agaró.

La troballa va comportar la prospecció visual dels terrenys propers sense més resultats positius. Gairebé tota la zona propera a on es va fer la troballa -un marge d'una parcel·la sense edificar- és abastament modificada per accions urbanístiques i a la pràctica això impossibilita la deducció ferma d'un nucli d'assentament humà prehistòric. Ja des de fa molt temps no se sabia gairebé res sobre el període prehistòric en aquesta zona, car des de la meua participació a l'equip format per Lluís Esteve, no havia detectat mai cap indici de caire prehistòric.

El percutor, de pedra de granit porfíric, prové d'un còdol marí de gran densitat i, per tant, apte per al picament amb altres pedres¹, tendeix a la forma esferoide, a causa de la manipulació o modificació antròpica, té plans visibles de copejament, i també les característiques arestes que es produeixen segons el costum del manipulador de deixar i tornar a agafar la pedra

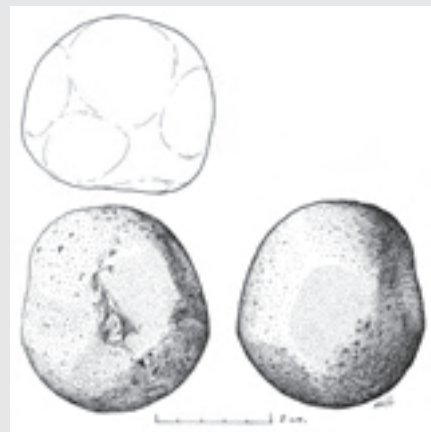

Foto: Néstor Sanchiz.

tries arrodonides, n'hi ha una que destaca per la seva posició i morfologia. És una pedra granítica, de forma allargada, abatuda al sòl amb una orientació actual de NE - SE, mesura 207 cm de llarg, 49 cm la part més ampla i 24 cm la més aprimada. Des d'aquest punt, un fragment puntut hi encaixa en el seu extrem.

Una altra pedra de mides similars a les més amples està separada del cos principal i caldrà analitzar l'estructura granular o de fisures que presentin els dos cossos. Si coincidissin, es podria parlar d'un megàlit de 250 cm de llargada aproximada.

Anteriorment, Josep Escortell havia observat una pedra semblant a la descrita, però com que havien passat molts anys des de la seva observació, en cap altre moment va poder retrobar-la. Ho dificultava en

Percutor de pedra de porfírid granític.

¹. Vegeu SANCHIZ, Néstor. "Constatació d'un assentament humà prehistòric al Puig Gros de l'Ardenya (Sant Feliu de Guíxols)", a Estudis del Baix Empordà, núm. 21. Sant Feliu de Guíxols: Patronat Francesc Eiximenis, 2002.

en ser utilitzada repetidament. Presenta tres plans de còrtex d'origen de còdol.

L'útil, una ascla de sílex de color lletós, té clares característiques intencionades, és un fragment proximal de làmina amb taló i bulb de punt d'impacte ben visibles. La seva llargada, 18 mm, ens ve donada pel sistema d'ablació per flexió. La part dorsal presenta aresta ben centrada per dues extraccions laminars anteriors. L'aresta de tall del costat esquerre té retocs força irregulars, cosa que no passa amb l'aresta de tall del costat dret, on és ben visible un microretoc simple i quasi perfecte en el seu recorregut.

Asclat de sílex.

Ni per l'útil de sílex ni pel percutor podem identificar una cronologia marc fiable que ens doni referències prou consistents, car hem de tenir en compte el que ja hem dit abans de l'absència de notícies prehistòriques relatives a l'entorn de la capella de S'Agaró. Tot i això, podem trobar referències d'altres llocs propers, uns emmarcats dins la cultura dels enterraments de fossa, altres en la dolmènica i en la d'enterrament en coves petites², i tots ells emmarcats dins el ventall del calcolític, període durant el qual els dos útils descrits no solen ser estranys.

Néstor Sanchiz

2. Vegeu ESTEVA, Lluís. Prehistoria de la comarca Guixolense, núms. 1-2. Consejo Superior de Investigaciones Científicas. Girona: Patronato de la Exma. Diputación Provincial de Gerona, 1957.

DARRERES DONACIONS DEL MUSEU

Família Figueras, 4 de març de 2003

Donació d'eines i elements de sabater, i dipòsit d'una màquina de cosir sabates, junt amb un projector de cinema i un focus, procedents de la Catequísitca.

Gilbert Junqué, 9 d'abril de 2003

Donació d'una manxa, un escalfallits i un conjunt de petites peces i elements de la indústria del suró.

Josep Escortell, 11 d'abril de 2003

Donació d'una col·lecció malacològica d'espècies locals de referència.

Marc Debersée, 24 d'abril de 2003

Donació d'un atuell de ceràmica procedent de Sant Benet i fragments de ceràmica ibero-romana procedents de l'entorn del Mas Llaurador (Solius).

Néstor Sanchiz, 12 de maig de 2003

Donació d'un percutor de granit i un fragment de làmina de sílex procedents de l'entorn de l'església de S'Agaró.

Carles Roqué i Pau, 12 de maig de 2003

Donació d'una moneda de la cooperativa La Guixolense de 2 cèntims de 1904.

Antoni Sala, 14 de maig de 2003

Donació de diferents peces de vidre de laboratori.

Òscar Costa, 16 de maig de 2003

Donació d'un bitllet del Consell Municipal de Guixols de 1937, dues monedes de 5 cèntims i una de 10 cèntims de la cooperativa La Guixolense de 1925.

Adquisició

El Museu d'Història ha adquirit aquesta obra d'Emili Vilà datada el 1929. Creada a partir d'una tècnica mixta sobre paper, es tracta de l'original que va ser reproduït al llibret de la Festa Major de S'Agaró l'any 1933.

Aportacions de la música al procés educatiu

Per a emmarcar la situació de la música en el procés educatiu, no podem deixar de banda la creixent precarietat en què es mou la música en el règim general. En els darrers anys, la música -com les arts plàstiques- ha hagut de lluitar per mantenir aquesta participació en el procés educatiu. Finalment, ha estat tolerada més que valorada i impulsada.

**Assaig d'una interpretació amb instruments de vent.
Escola de Música de Sant Feliu.**

Aquest és el primer d'un conjunt d'articles que volen ser una reflexió des de diferents punts de vista sobre les aportacions de la música al procés educatiu. A tall d'introducció volem dir quatre paraules que ajudin a situar-nos en el context actual de l'educació musical.

El fet que haguem fet servir l'expressió *educació musical* en lloc de la d'*ensenyament musical* no és ca-

sual; precisament ens pot servir per a iniciar aquesta presentació.

L'expressió *ensenyament musical* suggereix un treball especialitzat en el terreny de la música en el qual la tasca vagi encaminada, específicament, a seguir uns cursos de caire acadèmic per a l'obtenció d'uns títols que obrin opcions professionals. Realment, aquesta era la visió que més prevalia fins fa uns anys, en què la realització d'uns exàmens no era

Un dels grups instrumentals de l'Escola de Música de la ciutat.

Un aspecte molt important, però que sovint passa desapercebut, és la síntesi de treball manual i treball intel·lectual que representa el fet de tocar un instrument musical.

només una eina d'avaluació -i ho era principalment-, sinó que implicava el plantejament d'unes fites que calia superar i que reflectien la situació de l'expedient acadèmic de l'alumne a cada moment.

Actualment, sense deixar de banda l'aspecte acadèmic, posem especial èmfasi en les aportacions que la música pot oferir a tothom, no només a aquelles persones especialment interessades en l'orientació

per exercir un treball professional. Per tant, aquest ventall inclou tant adults com infants i joves, de tal manera que cadascú pot desenvolupar el seu aprenentatge segons la seva voluntat de dedicació i preferències musicals. Aquesta diversitat d'opcions i les possibilitats educatives intrínseques que té la música -objecte de la nostra reflexió- són les que ens han fet triar aquesta altra expressió.

La música no es ven a pes. Pot ser molt més rellevant un preludi de Chopin d'un minut de durada, en un sol piano, que una poderosa simfonia ru- tinària de tres quarts d'hora.

els educadors ens trobem diàriament; ara bé, hi podríem descobrir connexions. Per resumir, podríem dir que tracten de la veneració per la velocitat en ella mateixa, que no deixa de ser un aspecte més del culte per tot allò que és mesurable, de les conseqüències que això pugui provocar i d'alguns recursos de control que ens puguin fer més administradors o conductors d'aquesta velocitat, més que no els seus acòlits.

El culte a la velocitat no deixa de ser un aspecte més del *compro, aleshores existeixo*, que és una de les bases en què es fonamenta la nostra societat. Consumir **més** també vol dir **com més ràpid millor**, ja que d'aquesta manera augmentem proporcionalment la nostra capacitat compradora i, per tant, si som capços de mantenir aquesta pressió, ho serem també de participar en aquesta societat. De moment hi ha esclatxes que ens permeten complementar i equilibrar, si més no parcialment, aquest esquema general, però no per això deixa de ser menys present en la societat i, per tant, en el sistema educatiu.

Ens semblen desesperants els trenta segons que el microones tarda a escalfar el cafè. El temps que tarda l'ordinador des de la connexió fins a poder començar el joc fa que rondinem, que reneguem durant uns mínims segons, que l'insultem compulsivament i, si la cosa es complica, donem un cop de puny a la taula, si no hi ha un germà o germana més a la vora. I això si tot funciona correctament!! El ritual de la preparació del joc és, en aquest cas, una experiència desagradable. Podríem pensar que sempre és així, que allò més important és el rendiment del joc en ell mateix. Però de cap manera no és cert. El ritual de preparar les porteries al pati de l'escola, escollir els capitans, formar els equips..., tot plegat forma part del joc i no es viu com una tasca empipadora. En general, tampoc no es té aquesta sensació en els jocs o esports que necessiten un material específic i del qual l'usuari ha de tenir cura o fer-ne la preparació manual: maquillatges i vestits de nines, manteniment dels monopatins, bicis, etc. O en els instruments musicals que necessiten una afinació, un muntatge, un tensat l'arc, etc.

El culte a la velocitat fa que molts alumnes vulguin respondre, sistemàticament, abans que els altres, de manera semblant a la dels concursos de TV en què contestar més ràpid és un factor positiu o en els quals fins i tot es prem un botó per fer callar un altre concursant i monopolitzar cert temps, mentre

Per a emmarcar la situació de la música en el procés educatiu, no podem deixar de banda la creixent precarietat en què es mou la música en el règim general. Quan semblava que s'anaven construint unes bases sòlides per a la participació de la música en l'ensenyament general, en els darrers anys, la música, com les arts plàstiques, ha hagut de lluitar per mantenir aquesta participació en el procés educatiu. La impressió que se'n treu finalment és que ha estat finalment tolerada, més que no pas valorada o impulsada. Aquesta actitud representa anar en direcció oposada a la dels països del nostre entorn.

• VELOCITAT I AUTONOMIA

Encara que per la terminologia utilitzada pugui semblar que aquestes reflexions són de caire automobilístic, no és aquest el cas. Estan relacionades amb altres fenòmens i circumstàncies amb què

La interpretació musical no es basa en un procés en què es tracti de donar respostes “correctes” o no. L'aportació individual és imprescindible per a qualsevol interpretació.

es pensa la resposta. Sovint es prefereix contestar ràpid i malament que no pas amb més lentitud però correctament. Fins i tot, és molt freqüent que l'alumne contesti per defugir la qüestió *no ho entenc* o bé *no ho sé*. Els professors hem insistit molt que els alumnes preguntin quan no entenen alguna cosa, ja que justament això és el que necessitem tots plegats per tal que el procés funcioni. En aquest cas, el que es presenta és una mena de maniobra de distracció. Aquest defugir la qüestió passa per no saber com contestar-la, no poder-ho fer o no voler-ho formular. Aquest *no ho sé* és una resposta que vol defugir la pregunta, no pas el resultat d'una reflexió que condueix a aquesta conclusió. Aquesta circumstància ja era coneguda, però la novetat la trobem quan la quantitat de casos en què es presenta aquest fenomen augmenta d'una manera molt notable.

Si prioritzem aquest tipus de comportament, disminuïm el nivell de compromís en la resposta, ja que no ha quedat clar el terreny en què es formulen les preguntes. Probablement tindrem respostes arxivades que no respondran, no tan sols a cap inquietud personal, sinó tampoc a cap formulació concreta, tindrem un bon bagatge de “solucions” sense saber ben bé *allò* que solucionen. Sembla clar que un hàbit molt arrelat en aquesta direcció conduirà a una manca de compromís en les respostes i tendirà a fer més presents les respostes fugisseres.

Aquest és el punt important. Encara podem anar més enllà. Si no hi ha compromís, no hi pot haver autonomia. L'autonomia pressuposa que cada u pot donar les seves respostes davant qualsevol qüestió. Però per aconseguir-ho cal també treballar la capacitat de formular preguntes, i aquesta és una tasca que sembla molt allunyada de la nostra quotidianitat, tan plena de solucions màgiques per a tot, fins i tot per *allò* que no havíem sospitat que podia arribar a ser un problema.

Què podem oferir en aquesta direcció des de l'escola de música? Segurament el que pot aportar qualsevol altra activitat. Compartim moltes coses amb l'esport; entre les principals, el conjunt del treball col·lectiu amb l'individual. Potser no tant l'esperit exageradament competitiu que des de les categories inferiors s'imposa als nens i nenes que practiquen esports amb llicències federatives. També compartim molts aspectes amb les matèries que constitueixen el currículum escolar.

Un aspecte molt important, però, que sovint passa desapercebut, és la síntesi de treball manual i treball intel·lectual que representa el fet de tocar un

instrument musical. Tocar un instrument musical representa un treball corporal específic, no només sotmès a l'eficàcia instrumental sinó també al coneixement i comportament del cos, i d'un conjunt de recursos actitudinals i mentals al nostre servei a per realitzar una tasca. Tot plegat, al servei de la sensibilitat. Aquest procés és molt interessant i qualsevol d'aquests aspectes ha de tractar-se amb el màxim interès. Harmonitzar tot aquest conjunt de factors és la nostra tasca i no es pot realitzar sense treballar amb una màxima atenció vers l'autonomia. Una interpretació musical no es basa en un procés en què es tracti de donar respostes “correctes” o no. L'aportació individual és imprescindible per a qualsevol interpretació. Per a una mateixa obra musical existeixen moltes opcions interpretatives diferents. Probablement, tant més nombroses com més rellevant sigui l'obra. Precisament les obres que anomenem *obres mestres* per la seva permanència al llarg de generacions, ho són precisament per acceptar diferents punts de vista i nivells de lectura diversos sense que perdem interès per elles. En aquest punt sí que des de l'escola de música podem aportar alguna cosa, com a contrapès a la tendència uniformadora de la nostra vida quotidiana.

També hi ha un aspecte en el qual, des de l'escola de música, podem obrir una escletxa en el búnquer de la mesurabilitat. La música no es ven a pes. Tots els músics hi estem d'acord: pot ser molt més rellevant un preludi de Chopin d'un minut de durada, en un sol piano, que una poderosa simfonia rutinària de tres quarts d'hora i que necessiti cent músics per a interpretar-la. Tampoc no es tracta de tocar tan ràpid com sigui possible, ni de produir el so tan fort com siguem capaços. En aquest aspecte, podem aportar un factor d'equilibri davant “balances i cronòmetres”. Semblantment, les nostres preferències poden sortir de nosaltres mateixos segons criteris propis i no de mesures externes “objectives”.

Creiem que és en aquest terreny en el qual l'escola de música pot aportar un seguit de propostes, hàbits, actituds i continguts que hauran d'ajudar els alumnes, i a nosaltres mateixos, a adquirir compromisos de reflexió i no simplement de resposta.

JAUME OLIVER FERRER

Cap d'estudis de l'Escola Municipal de Música

Hem fet un projecte

Aquest segon trimestre els nens i nenes de P5 del CEIP Gaziell hem fet un projecte sobre la nostra escola. El primer pas ha estat una trobada de la classe del Sol i de la Lluna, i hem parlat sobre: Què sabem del Gaziell?

Després, i mitjançant el material que hi ha a l'escola i el que nosaltres aportem de casa, hem començat el treball.

Estudiem el personatge: Agustí Calvet "Gaziell", periodista i escriptor nascut a Sant Feliu de Guíxols. Descobrim la casa on va néixer al carrer Maragall. Més endavant, aprofundim en la història de la nostra escola Gaziell. Descobrim l'origen del seu logotip, l'edifici en la seva totalitat, localitzem gràficament en plànols, l'espai que ocupen les nostres aules i altres espais que fem servir habitualment com a alumnes de l'escola. També hem fet una estadística dels familiars que havien estudiat al Gaziell.

Finalment, ens convertim en periodistes i preparem unes entrevistes per a algunes persones significatives de l'escola i per a d'altres que ens són properes.

Hem convidat el Sr. Rutllan per tal que ens contesti una multitud de preguntes sobre coses i fets de l'escola, ja que ell n'havia estat professor i director quan alguns dels nostres pares hi anaven, i hem après moltes coses.

A dalt, grup de nens fent preguntes al Sr. Rutllan, i a sota, entrevista a la Sra. Marina.

A l'esquerra, a baix, pintura d'Alexandre Matas.

A l'esquerra, a dalt, "Gaziell" l'any 1926. Fotografia d'en Mur.

També hem convidat la Srta. Pilar Bonavia perquè ens expliqués com era el parvulari quan ella va començar a treballar al Gaziell ja fa molts anys; ha estat molt divertit i engrescador.

Hem aconseguit entrevistar la directora Sra. Lluïsa Rojas al seu despatx, el professor de música Sr. Agustí Figueres, el d'educació física Sr. Ventura Passols, les mestres de parvulari Anna Ribot, Pilar Moreno, Marta Paniagua, Dolors Morera, Anna Pérez, i també els nens i nenes de 6è, que aquest any ens deixen i se'n van a l'institut. També la cuinera, la Sra. Marina, que ens fa el menjar i en Cisco, que ho arregla tot. Ha estat un treball que ens ha mantingut ocupats molts dies i que ens ha permès d'aprendre moltes coses de la nostra escola, on fa tres anys que juguem i estudiem.

Des d'aquest espai, volem agrair públicament a tots els que amb la seva col·laboració ens han ajudat a fer que això fos possible.

ALUMNES I TUTORS DE P5
CEIP Gaziell

Sant Jordi 2003

• MOSTRA LITERÀRIA

Enguanys per Sant Jordi es va convocar la primera MOSTRA LITERÀRIA, en la qual van participar els alumnes del centre, motivats pels professors dels departaments de llengua del centre. El gènere de les composicions era lliure (assaig, article d'opinió, narració, entrevista, poesia...), i es van proposar diversos temes: La guerra i la pau; Els nostres amics els animals; Som iguals, som diferents; Ara que sóc jove; Jo sóc solidari... o no?; Record de la meua millor experiència; Net.com (La xarxa global); La veu de la ciutadania pot canviar el curs de la història?; Causes de la guerra al món; Els joves d'avui: els nostres valors; La interacció de cultures al món contemporani; L'ecologisme, defensa de la natura, i també es podia escriure sobre qualsevol altre tema, al gust i inspiració dels joves autors.

Com que el que es pretenia era, sobretot, fomentar el valor de la participació, els textos presentats han estat incorporats a la pàgina web del centre i publicats en un llibret que es va repartir a tots els alumnes del centre el mateix dia de Sant Jordi. Aquest era, doncs, una mena de premi, l'incentiu que tenien els alumnes: la motivació era la participació en una proposta col·lectiva per expressar unes idees. Les idees de cadascú. Es va evitar, doncs, el caràcter de concurs. Així els alumnes han vist gratificat el seu esforç només pel fet de participar-hi, independentment del seu nivell literari que, és clar, sovint coincideix amb l'acadèmic. Segurament, en la proposta del proper curs, molts més alumnes presentaran els seus textos, tant els lletraferits com els que tenen el nivell més baix, sense plantejar-se un guany concret qualsevol. I és que tots tenim coses a dir, preguntes i respostes per fer a un món cada vegada més contradictori i complex, i sovint només ens cal l'oportunitat per expressar-nos, sabent que ens escoltaran, que ens llegiran. Si és veritat que emergeix una nova consciència mundial de l'espècie humana i que, si volem sobreviure, estem abocats al consens social, els educadors hem de fomentar la comunicació dels sentiments entre els alumnes, obrint tots els canals possibles perquè hi circulin els seus missatges. La pau amb justícia, la

convivència amb diversitat i la tolerància amb coneixement mutu estan en joc.

Fragments del text "Guerra i pau" d'Ariadna Sicília de 3r d'ESO de l'IES Sant Feliu, publicat a la revista Mostra Literària Sant Jordi 2003, editat per l'àrea de Patrimoni Cultural i Educació de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols:

Què és la guerra? Què és la pau?

..... si preguntem a un home treballador que viu a Sarajevo i que ho va perdre tot a causa d'una guerra, ens dirà que la pau és un somni gairebé impossible i que la guerra és el pitjor malson que existeix.....

... si fem la mateixa pregunta a un dels homes més rics i egoistes del món, segurament opinarà que la guerra és un recurs just, i que la pau només s'aconsegueix amb esforç.

..... la resposta d'un president que ho té tot i que està protegit per trenta escortes les vint-i-quatre hores del dia, seria que està a favor de la lluita, sense tenir en compte aquella gent que rep sense tenir cap culpa.

• TALLERS DE PLÀSTICA

El fet més rellevant que té lloc cada dia dins dels centres educatius (fet molt extraordinari, segons com es miri) és el de posar en contacte persones amb persones, perquè interactuin entre elles i es transmetin els coneixements i els valors que el conjunt de la societat considera cabdals per al creixement i la projecció de futur de la col·lectivitat. Seguint aquest principi, en aquesta diada de Sant Jordi, les alumnes del cicle formatiu de grau superior d'Educació Infantil van treballar com a educadores dels nois i les noies del primer cicle d'ESO. Gràcies a elles, els més petits del centre van aprendre a fer punts de llibre, roses de plastilina submergides en pots d'aigua i flocs de neu, marcs de fotografia, vitralls, roses de paper de tota mena... Mestres per un dia, les alumnes d'Educació Infantil van tastar la grandesa de l'ofici d'ensenyar i les dificultats de tota mena que comporta (pensar les activitats, planificar el temps, calcular el material necessari, controlar la sessió, adequar el discurs...).

A la fi, uns i altres van estar en contacte les dues darreres hores del matí.

• ALTRES ACTIVITATS

Els de 3r d'ESO van assistir a una sessió de cinema a la sala d'actes del centre. Se'ls va projectar la pel·lícula *Shrek*, amb una xerrada prèvia a partir de la qual se'ls mostraven els paral·lelismes entre aquest excel·lent film i el mite de Sant Jordi. Un guió intel·ligent, amb referències a personatges de contes infantils, també va fer possible que reflexionessin sobre el caràcter moralitzant dels contes, les faules i les llegendes, sense oblidar la importància del sentit de l'humor i de la ironia a l'hora d'enfocar els problemes de la vida des d'òptiques diferents, per tal de relativitzar-los i d'intentar trobar-hi solucions.

Els alumnes de 4t d'ESO, com cada any, van ser a la Rambla per vendre roses i llibres, i d'aquesta manera poder recaptar diners per al viatge de final d'ESO.

La rosa afectuosa de la disponibilitat gratuïta, el llibre generós del gaudi esforçat.

Sant Jordi: de sempre festiu i feiner, amb l'esclat de la primavera, fugacitat de l'abril.

A la fotografia gran, plantada d'arbres d'un grup d'alumnes de l'IES Sant Feliu de Guíxols.

A sobre, biblioteca de l'IES Sant Feliu de Guíxols.

IES SANT FELIU DE GUÍXOLS

Què ens ha passat

Com ja sabeu, als nens i nenes del curs de 1r B del CEIP Gaziel els ha passat una cosa molt especial! Emocionant! Interessant!...

Ben bé no sé com ells ho han viscut, el que sé és que va ser una cosa molt esporàdica, ja que es va donar arran d'una conversa a la classe tot parlant d'un poema sobre l'hivern on apareixia la paraula *gebrada*. Va ser llavors quan vam intercanviar explicacions sobre què li passa a l'aigua quan, a les diferents estacions de l'any, sorgeixen els fenòmens meteorològics típics de cada una d'elles.

A partir d'aquí, una cosa va portar a l'altra i el resultat va ser, doncs, una experiència enriquidora i positiva, com tantes que viuen i que encara es poden viure més quan tots treballem conjuntament (pares, mestres i nens).

A continuació oferim una mostra de com ho han viscut els nens.

..... La mare de la Laura Jiménez ens va donar la idea de participar al concurs de ciència. A la classe vam continuar el conte que la Laura havia començat i que es deia "La Gota Ota".

Vam guanyar! i un dia ens vam haver d'aixecar molt aviat per anar a Barcelona a recollir el premi.

Ens van portar a una sala molt gran i quan van dir el nom de la nostra escola, vam pujar a l'escenari a recollir els premis i a llegir el conte. Després d'escoltar els altres contes guanyadors, ens van preparar una sorpresa. Unes persones disfressades van representar en teatre la història de la famosa Gota Ota.

Després van fer un pica-pica i, de regal, ens van donar una bossa de "La Caixa" on hi havia moltes coses.

Ah, per cert, si voleu anar a veure l'obra de teatre de la Gota Ota, aquí us en donem tota la informació.

Fàtima Sánchez González
i el tutor de 1r B.
CEIP Gaziel

Setmana Cultural al Cor de Maria

Aquest any hem dedicat la Setmana Cultural als "100 anys de ciutat" de Sant Feliu.

Tots els alumnes i mestres de l'escola, hem treballat diferents aspectes de la nostra ciutat al llarg d'aquests 100 anys:

P3: Els més petits de l'escola, amb l'ajuda dels mestres, han fet una reproducció de l'antiga estació de tren, amb els passatgers, la via i tot el que hi havia al voltant.

P4: Els alumnes han treballat, al llarg del curs, un projecte sobre Sant Feliu; una part de qual estava dedicat a l'escut de la ciutat, tant a l'antic com l'actual. N'han fet una reproducció, que després han col·locat

Cloenda de la Setmana Cultural al Salvamernt.

a l'escala principal de l'escola.

P5: Els més grans d'educació infantil han centrat el seu treball en el mar i els pescadors. Van apropar-se fins al moll de Sant Feliu i van poder veure com eren les barques, les xarxes, les diferents eines i van parlar amb alguns pescadors; amb tota aquesta informació, van fer-ne un dibuix allà mateix.

Ja a l'escola, han ambientat l'entrada, com una antiga taverna de pescadors i han recreat diferents elements que ens dona el mar: peixos, estrelles de mar, musclos, gambes, petxines...

1r de primària: Els alumnes han treballat diferents aspectes històrics de la nostra ciutat i n'han repassat la cronologia; han exposat la seva feina en un mural amb fotografies i en un llibre on es podien consultar dates i esdeveniments destacats de la nostra ciutat al llarg d'aquest segle.

2n de primària: Els nens de segon han dedicat la seva feina a treballar cinc edificis emblemàtics de Sant Feliu: l'Ajuntament, el mercat, el Monestir, el Casino i la Casa Patxot.

Han realitzat diferents murals on es pot veure el contrast entre les fotografies antigues i les actuals.

3r de primària: A tercer, han volgut parlar sobre alguns ganxons il·lustres: Josep Albertí, Gaziel, Josep Irla i Juli Garreta. Han buscat informació i han fet murals informatius, recull de material divers, etc. Han treballat la pintura de Josep Albertí d'una manera més personal. A partir d'un dels seus quadres, cada alumne en va treure la seva visió personal i la va poder demostrar pintant cadascú el seu quadre.

4t de primària: Els nens i nenes de quart han treballat alguns llocs emblemàtics de Sant Feliu: Pedralta, el Salvament, la rambla Vidal, la rambla del Portalet, el Passeig i Sant Elm.

Han realitzat maquetes i han recollit informació i fotografies de tots aquests llocs.

5è de primària: Els alumnes han treballat la part turística de Sant Feliu al llarg d'aquests anys.

Han recollit diverses informacions: Àncores antigues, llibres, retalls de revistes... per tal de trobar anècdotes i curiositats. Fins i tot, es podia fullejar un exemplar del setmanari popular independent *L'Avi Muné* del 1924.

6è de primària: Els més grans de l'escola van decidir parlar-nos de la indústria suera ganxona. Van portar diferents eines amb què es treballava el suro, també van aportar objectes d'artesanía, diverses menes de taps de suro i diferents murals, on s'ens explicava per a què servien les eines,

Nens i nenes de 1r B del CEIP Gaziel recollint els premis del concurs de ciència.

i també la importància que tenia i que encara té aquests tipus d'indústria a Sant Feliu.

Aquests treballs han estat exposats a la sala d'audiovisuals de l'escola i, per tant, tothom que ha volgut ha pogut venir a veure'ls i gaudir de la feina dels nens. Per cloure aquesta Setmana Cultural, el passat dimecres dia 30 d'abril a la tarda, tots els alumnes de l'escola, mestres i pares vam fer una gimcana per Sant Feliu. Entre controls, enigmes, proves i pistes... vam arribar tots plegats, a punt per berenar, al Salvament. Tot i la feineda, podem dir que ha valgut la pena i que ens ho hem passat molt bé.

Els mestres

Breu ressenya d'un neguit

Dimecres, dos quarts de 9. Es reuneix el Consell Escolar del CEIP Baldiri Reixach.

La presidència del Consell informa de les perspectives per al curs vinent a l'escola: augment d'una aula per a P3; però incertesa quant a l'ampliació de plantilla. Durant el present curs escolar, el Consell del centre ha lluitat contínuament i infructuosament per l'ampliació dels recursos humans a educació infantil.

A hores d'ara, les perspectives són encara pitjors: el/la professor/a que demanàvem per a aquest curs que s'acaba no ens l'han concedit i, per motius de ràtio, tampoc no hi haurà increment de personal per al proper curs. En conseqüència, i tant de bo sigui un pessimisme positiu, tenim per al curs 2003-04 dos mestres menys (el que no ens han concedit i el que haurà de fer-se càrrec de la nova aula de P3).

Dimecres, Consell Escolar: cares llargues. No s'entén gaire bé, en general, com pot ser que un plantejament educatiu que *accepta i intenta integrar la diversitat*, no contempli, per altra banda, quines són *les necessitats educatives reals del nostre centre*. Pares i mares manifesten el seu neguit i la seva impotència davant d'aquest fet.

Membres del Consell Escolar
CEIP Mn. Baldiri i Reixach

L'escolarització a Sant Feliu

La ciutat de Sant Feliu, en els darrers anys, manifesta un creixement de població considerable i, per tant, el sector infantil també s'incrementa. L'entrada de nous ciutadans procedents d'altres països o d'altres poblacions del nostre país incideix en aquest canvi demogràfic. Per altra banda, l'índex de natalitat també ha augmentat. Tot plegat

ha motivat que el nombre de nens i nenes que inicien l'escolarització hagi estat superior a anys anteriors. I les previsions per als propers anys fan pensar que es mantingui aquesta tendència.

No tothom pot entrar a l'escola que voldria; si una escola té 50 places vacants i rep 62 sol·licituds - per posar un exemple - és clar que 12 d'aquests alumnes no s'hi podran escolaritzar i se'ls haurà d'assignar plaça en un altre col·legi.

Espai interior de l'escola pública Baldiri i Reixach.

S'entén que l'equilibri entre l'oferta i la demanda s'ha de regular a través d'una normativa, i aquesta l'estableix el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. L'annex 3 de la Resolució Ens/384/2003 del 14 de febrer assenyala, per al curs 2003-04, que els criteris d'admissió d'alumnes i els barems a aplicar són els següents:

1. Domicili situat en l'àrea d'influència del centre sol·licitat en primer lloc

- Si el domicili del sol·licitant està situat en l'àrea territorial d'influència: **2 punts**.
- A instància dels pares o tutors, o de l'alumne/a quan és major d'edat, cal prendre en consideració, en comptes del domicili de l'alumne/a, el domicili del lloc de treball del pare, la mare o el tutor o, si s'escau, del propi alumne/a: **1 punt**.

2. Existència de germans matriculats al centre

- Si l'alumne/a té un o més germans matriculats al centre: **4 punts**. S'entén que un alumne/a té germans matriculats al centre quan aquests hi són en el moment en què es presenta la sol·licitud d'admissió.

3. Renda anual de la unitat familiar

- Beneficiari per renda mínima d'inserció: **1 punt**.

A més dels criteris generals, també s'apliquen els següents criteris complementaris que s'utilitzen en les situacions d'empat per aplicació dels generals:

- Per formar part d'una família nombrosa: **3 punts**.
- Per procedir d'un centre que cessa les seves activitats el curs per al qual es presenta la sol·licitud d'admissió: **2 punts**.
- Per altres circumstàncies a determinar pel centre docent: **1 punt**.

Si amb l'aplicació dels criteris complementaris subsisteix la situació d'empat, l'ordenació de les sol·licituds s'ha de fer mitjançant sorteig públic per tal de determinar la combinació de lletres a partir de la qual es faran les ordenacions alfabètiques -aquest any és **WI**.

La Comissió d'Atenció a la Diversitat del Consell Escolar Municipal tracta, al llarg del curs escolar, les qüestions problemàtiques que es plantegen i estableix actuacions per millorar qualsevol situació conflictiva. Aquest any es va proposar el canvi de zones d'influència i, més concretament, del sector que afecta el CEIP l'Estació i el CEIP Baldiri i Reixach.

El resum dels arguments que condueixen a la modificació de l'àrea d'influència dels centres públics d'educació infantil i primària, que l'inspector passà al ple del Consell Escolar Municipal en sessió extraordinària el dia 11 de febrer, és el següent:

- El nombre d'alumnes que segurament sol·licitaran entrar al Gaziell i/o l'Estació per tenir germans al centre en alguna d'aquestes escoles provoca que aquests alumnes passin davant d'altres que només tenen punts per zona.
- La majoria d'alumnes que van a l'escola concertada Col·legi Cor de Maria provenen de la zona del Baldiri.
- El nombre d'alumnes que correspon a cada zona no és real i aquest fet motiva que al Gaziell i a l'Estació no puguin entrar-hi tots els nens/nenes que són de la zona.
- Actualment alguns dels nens i de les nenes que viuen a prop del Baldiri són de la zona de l'Estació. Fent el canvi de zona que exposo més avall, alguns dels nens i de les nenes que viuen prop de l'Estació passarien a ser de la zona del Baldiri.
- La proposta és canviar la zona del districte 3 secció 2, que actualment pertany a l'Estació, passant-la al Baldiri.
- Per altra banda, una de les solucions per reduir el desequilibri real és triplicar el P3 a l'Estació. Aquesta actuació provocaria moviments de nens i nenes de la zona del Baldiri cap a l'Estació i, per tant, més germans de cara al futur. Per potenciar i no debilitar la matrícula al Baldiri, proposo triplicar el P3 en aquest centre.

La delegada d'Ensenyament a Girona dictà la Resolució del 28 de febrer de 2003 segons la qual es fixen els criteris a efectes de baremació, en el procés de preinscripció per al curs 2003-04, de les zones d'influència dels centres docents públics d'educació infantil i primària del municipi de Sant Feliu de Guíxols.

Aquesta resolució pot ser modificada en anys posteriors, sempre que el Departament d'Ensenyament ho consideri oportú i així ho determini.

El creixement de la població infantil de manera continuada, tal com assenyalàvem a l'inici d'aquest escrit, genera situacions problemàtiques que caldrà resoldre definitivament per un altre conducte. Concretament ens referim a la construcció d'un centre d'educació infantil i primària públic nou. Actualment l'Ajuntament i la Delegació d'Ensenyament de Girona han iniciat els primers tràmits per poder-lo aconseguir.

Servei Municipal d'Educació

Sant Feliu tindrà una escola oficial d'idiomes

El proper mes de setembre el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya posarà en marxa una Escola Oficial d'Idiomes a la ciutat que tindrà com a seu l'edifici de la Cambra de Comerç, l'emblemàtica Casa Patxot (passeig del Mar, 40), en uns espais cedits per la Cambra a l'Ajuntament i al Departament d'Ensenyament per al seu ús docent.

Per al curs 2003-2004, la previsió és que s'imparteixin tres idiomes: anglès (3 grups), francès (1 grup) i alemany (1 grup). Els nivells es determinaran d'acord amb la preinscripció que es farà entre el 2 i el 26 de setembre, d'acord amb els terminis que establirà el calendari d'actuacions de l'Escola que s'ha de publicar el 24 de juliol.

Per a accedir a l'escola, cal haver cursat el primer cicle d'ESO o bé tenir el títol de graduat escolar, el certificat d'escolaritat o el certificat d'estudis primaris. Hi ha la previsió que durant el mes de juliol l'escola ja sigui operativa. Mentrestant, us podeu adreçar al Servei Municipal d'Educació per a obtenir més informació.

Servei Municipal d'Educació

Una escola taller a Sant Feliu

El Consell Comarcal del Baix Empordà va aprovar en el ple del 3 de febrer de 2003 el projecte d'escola taller Les Gavarres 2003-2005 per presentar-lo a la convocatòria de l'any 2003 del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme per al desenvolupament de programes d'escoles taller (DOGC núm. 3788 de 24/12/2002).

Des de l'any 1998, el Consell Comarcal disposava d'una escola taller amb seu a Monells. En el projecte per al bienni 2003-2005, es contempla el desplegament de les especialitats de l'escola taller a quatre municipis de la comarca: la Bisbal d'Empordà, Palamós, Torroella de Montgrí i Sant Feliu de Guíxols. En el ple del Consell Comarcal del 3 de febrer es va aprovar el desplegament de l'escola taller amb les especialitats i places següents:

- Recuperació i millora d'espais naturals a l'Estartit (8 alumnes).
- Pintura i restauració. Església de la Pietat

- de la Bisbal d'Empordà (8 alumnes).
- Auxiliar d'arqueologia. Poblament ibèric de Castell i molí del Mas Antoniet de Palamós (8 alumnes).
- Recursos forestals. Millora forestal de la finca del Mas Antoniet de Palamós (8 places).
- Construcció/paleta. Rehabilitació de la casa de l'horta d'en Palet (c/Pecher, 7) de Sant Feliu de Guíxols (12 places).

L'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols va oferir l'edifici de l'horta d'en Palet per reformar-lo i destinar-lo al futur Institut de Turisme de la Universitat de Girona. En el ple municipal del 13 de febrer es va aprovar l'adhesió i la participació en el programa d'escola taller Les Gavarres 2003-2005. A hores d'ara, s'està pendent de l'aprovació definitiva del projecte per part del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Els objectius de l'escola taller són, d'una banda, qualificar els alumnes treballadors mitjançant l'aportació dels programes formatius necessaris, per tal de facilitar la seva inserció laboral en empreses del sector un cop finalitzat el seu aprenentatge, i, de l'altra, integrar un projecte d'ocupació en el projecte de rehabilitació i recuperació d'edificis i espais municipals.

L'escola taller consta de dues fases:

1. Fase d'iniciació:

- 6 mesos de durada. Es farà a Monells de l'1 d'octubre de 2003 a l'1 d'abril de 2004. El servei de transport serà gratuït des de tots els punts de la comarca.
- Règim de beques assignades per dia d'assistència al curs.
- Formació bàsica i general compensatòria per tal d'homogeneïtzar el grup.
- Formació teòrica específica de cada mòdul.

2. Fase de formació

- A partir de l'1 d'abril de 2004. Té una durada de 18 mesos.
- Els alumnes tenen un contracte de formació.
- Retribució del 75% del SMI, segons normativa d'escoles taller.
- Formació teòrica i pràctica, amb el desenvolupament de l'obra objecte del projecte, encarada a l'aprenentatge, la qualificació i l'adquisició d'experiència professional.
- Durant els darrers 6 mesos d'aquesta fase, l'escola taller facilita la inserció laboral dels alumnes en empreses del sector.

Per a poder accedir a l'escola, cal tenir entre 16 i 24 anys i estar a l'atur.

Servei Municipal d'Educació

Cursos d'estiu. Universitat de Girona

Entre el 14 i el 25 de juliol s'impartiran a la ciutat dos cursos dins del programa de cursos d'estiu de la Universitat de Girona. Ambdós

cursos estan organitzats per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols i la Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació.

Del 14 al 18 de juliol, de les 18 a les 21 hores, tindrà lloc el curs "El futur de la vida" impartit per Francesc Lozano Winterhalder. Té per objectiu informar i reflexionar sobre els grans reptes del fenomen vital de cara a les properes dècades. Tractarà temes de màxima actualitat, -per exemple la manipulació genètica-, des d'una perspectiva transversal que ajudi a reflexionar sobre els temes tractats.

Del 21 al 25 de juliol, també de les 18 a les 21 hores, es farà el curs "Poder i societat a l'antic Egipte" impartit pels professors Xavier Martínez Babón, Josep Lluís Massó Lago i Esperança Valls Pujol. El curs oferirà una visió general de la vida quotidiana i la societat de l'antic Egipte, posant especial èmfasi en les relacions entre les estructures de poder i la societat.

El preu de cadascun dels cursos és de 60 euros. La matrícula estarà oberta fins al 4 de juliol i a Sant Feliu de Guíxols es pot formalitzar al Servei Municipal d'Educació.

Publicacions rebudes al Servei d'Educació

- *Perspectiva Escolar*, núm. 271: "Mestres especialistes-generalistes"

- *Barcelona Educació*, núm. 30

- *Perspectiva Escolar*, núm. 272: "Temps de responsabilitats compartides"

- *Escola Catalana*, núm. 397: "Els animals i les persones". Cedida per Josep Escortell

- *La nostra escola*, núm. 0 -CEIP Baldiri-

- *Som-hi Sant Josep*, núm. 4 -revista de l'AMPA-

- *Barcelona Educació*, núm. 31

- *Escola Catalana*, núm. 398: "L'esport: un valor a reprendre". Cedida per Josep Escortell

- *Perspectiva Escolar*, núm. 273: "Matemàtiques divertides, el joc"

- *La nostra escola*, núm. 1 -CEIP Baldiri-

- *Butlletí informatiu CEIP L'Estació*, núm. 17: "Sant Jordi 2003"

- *Perspectiva Escolar*, núm. 274: "Marea negra, marea de solidaritat"

- Suplement de *Perspectiva Escolar*, *Ambiental* 27 "Hidrogen solar"

- *Escola Catalana*, núm. 399: "El català: de l'aula als passadissos". Cedida per Josep Escortell

Durant els primers mesos...: un repàs a l'activitat de la biblioteca

Des de la seva obertura el passat 13 de gener fins a finals de maig, la biblioteca ha experimentat un creixement important, sobretot pel que fa al nombre d'usuaris, de préstecs, de connexions a Internet i d'actes que es realitzen al centre. Aquests són els canvis que es produeixen habitualment en qualsevol nou equipament bibliotecari, que vénen donats no tant per la gestió directa que se'n pugui fer com per l'ampliació d'espais i de fons que suposa un edifici nou -i també, evidentment, pel creixement de nombre del personal, sense el qual no es podria mantenir una seu d'aquestes característiques, ja sigui pel que fa al manteniment de l'edifici, a l'atenció al públic, a l'ordenació dels documents o a la introducció de nous fons-. Dit d'una altra manera, fins al moment present la gestió no ha comportat una gran variació dels serveis que, ja tradicionalment, es venien oferint al vell edifici: en tot cas, se n'ha pogut millorar algun dels que ja teníem: és el cas del servei de préstec d'audiovisuals, que s'ha vist incrementat per la inclusió dels CDs de música dins el fons de la biblioteca; o del servei de préstec interbibliotecari, que està sent més eficaç, donat que hi ha personal que hi pot dedicar més esforços; o del sistema de devolució de préstecs, amb la instal·lació d'una bústia a la plaça de davant la biblioteca que permet retornar documents fora de les hores d'obertura del servei.

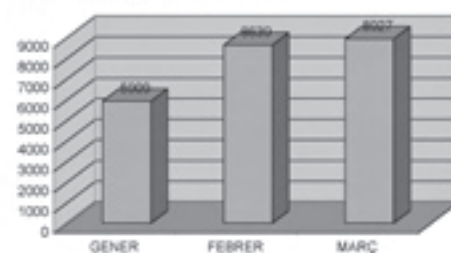
Les dades que us presentarem a continuació afecten el període comprès entre els mesos de gener i març de 2003 -donat que totes les dades d'abril i maig encara no estaven disponibles en el moment de tancar-se aquest número-; comparades amb les que donàvem el març de l'any passat -"Comparativa 1997-2002: cinc anys de gestió municipal", *L'Arjau*, núm. 42, març de 2002, p. 41-, presenten un increment molt gran en tots els aspectes.

• VISITANTS

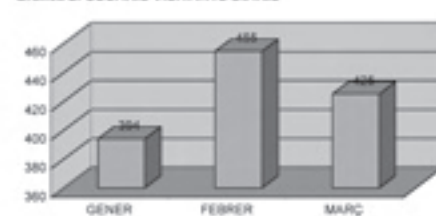
A 31 de març, havien passat per la nova Biblioteca un total de 23.475 persones -vegeu gràfica 1-: en tres mesos, hi ha hagut més visites que durant tot el 2001, any en què van passar pel servei 21.483 visitants. La mitjana diària de gener -vegeu gràfica 2- va ser més aviat baixa, probablement pel fet que

vam anunciar que el servei de préstec no estaria disponible fins a finals de mes -val a dir que bona part dels nostres usuaris utilitzen la biblioteca pel seu servei de préstec-. La mitjana va créixer el febrer, i sembla que el març es va estabilitzar. Tot i així, s'ha multiplicat per sis l'afluència mitjana de públic que vam tenir el 2001¹ -que era de 74 usuaris per dia-.

Gràfica 1: USUARIS VISITANTS TOTAL

Gràfica 2: USUARIS VISITANTS DIARIS

• EL SERVEI DE PRÉSTEC

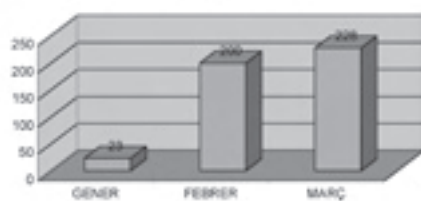
Respecte a les dades presentades, cal tenir en compte -com ja hem dit- que el servei de préstec es va iniciar la darrera setmana del mes de gener, de manera que les dades d'aquest mes són visiblement inferiors i no esdevenen gaire representatives.

La mitjana de préstecs diaris s'ha multiplicat quasi per quatre -61 documents, l'any 2001; 228, el març del 2003; -vegeu gràfica 3-. En xifres absolutes, hi ha hagut 8.919 documents prestats, la meitat dels 17.816 que va haver-hi durant tot el 2001, i això tenint en compte que durant el gener només van haver-hi 350 documents prestats.

Pel que fa al nombre d'usuaris de préstec, també s'ha multiplicat paral·lelament al nombre de documents prestats: si l'any 2001 la mitjana era de 31 persones

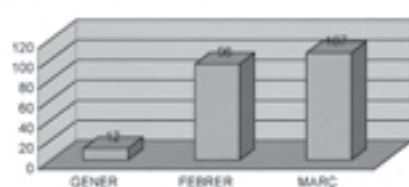
¹. Utilitzem de referència les dades del 2001, ja que l'any 2002 la biblioteca va romandre tancada a causa del trasllat durant tres mesos i mig.

Gràfica 3: DOCUMENTS DE PRÉSTEC DIARIS

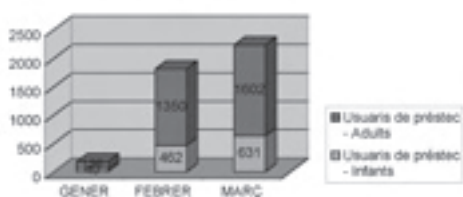

que usaven cada dia aquest servei, el març de 2003 ja era de 107 -vegeu gràfica 4-. La mitjana continua essent de dos documents prestats per persona i dia. Aquest estancament en el nombre de documents prestats per persona es pot deure, molt probablement, al fet que el fons existent a la biblioteca encara és insuficient -dels més de 35.000 documents que hauríem de tenir, segons marca el Mapa de Lectura Pública, tot just estem en uns 21.000-. En xifres absolutes, han estat 1.139 usuaris infantils i 3.081 adults, repartits entre aquests tres mesos -vegeu gràfica 5-: un total de 4.220 persones; mentre que, en tot 2001, van ser poc més del doble -9.079-.

Gràfica 4: USUARIS DE PRÉSTEC DIARIS

Gràfica 5: USUARIS TOTS DE PRÉSTEC

Els usuaris que disposaven del carnet de préstec -és a dir, que eren socis de la biblioteca-, ja eren 1.992 a finals de març. Tenint en compte els nombre d'habitants de Sant Feliu, estem parlant de més d'un 10% de la població que ja ha utilitzat el servei de préstec; en canvi, a l'antiga biblioteca, el màxim assolit va ser de poc més d'un 6% de ciutadans que utilitzessin com a mínim un cop l'any aquest servei.

Pel que fa al servei de préstec interbibliotecari, es va iniciar el mes de març -per això no apareixen dades dels altres dos mesos-. El fet d'estar totalment informatitzats -és a dir, que qualsevol biblioteca pot consultar els fons que hi ha a Sant Feliu- i, en segon lloc, el fet que s'hagi incrementat el nombre de documents -malgrat que encara s'estigui per sota els mínims- ha fet que durant aquest mes s'hagin prestat a altres biblioteques 22 documents, quan

anteriorment amb prou feines s'arribava a mitja dotzena. Els fons demanats a altres biblioteques continua essent alt -46 documents-, i això evidencia, d'una banda, que la manca de materials que encara hi ha no ens permet oferir directament als nostres usuaris allò que estan buscant; però, de l'altra, això també demostra el bon funcionament d'aquest servei.

• LES ACTIVITATS

Amb l'obertura del nou equipament, hi ha moltes àrees de l'Ajuntament que s'han interessat a poder realitzar xerrades, conferències, presentacions... a la sala d'actes de la biblioteca. Caldria destacar les xerrades de l'Àrea de Medi Ambient, una de les quals fou sobre l'ecoetiquetatge i l'altra, sobre meteorologia i canvi climàtic -amb la presència d'Alfred Rodríguez Picó-; les audicions musicals de presentació d'instruments de l'Escola de Música Municipal; la xerrada sobre la banca organitzada per Justícia i Pau; i les activitats de l'Àrea de Cultura, com ara els actes en memòria del 20è aniversari de la mort de Mercè Rodoreda, les presentacions de llibres -de Genís Cano, Esther Xargay, Carles Hac Mor-, i les presentacions d'autors -Quim Monzó, entre ells- que duu a terme l'escriptor Ponç Puigdevall el darrer divendres de cada mes. En l'apartat local, cal fer menció de la presentació del llibre de fotografies *Un any a les xarneres del mil·lenni*, de Joaquim Bigas i Rosa Massegossa -vegeu la notícia en aquest número de *L'Arjau*-. Alguns d'aquests actes han anat acompanyats de l'edició de guies de lectura relacionades amb els autors o les temàtiques dels actes -a més de l'exposició dels documents ressenyats en les esmentades guies-.

S'han realitzat també algunes visites per a grups escolars, per bé que poques -una dotzena, en total-.

Cal destacar també que, aprofitant que aquest any s'inaugurava l'Arxiu Municipal el 22 d'abril i que l'endemà es realitzava una jornada de portes obertes, la biblioteca es va sumar a aquesta activitat, tenint en compte, a més, que tot just feia pocs mesos que l'equipament estava obert i encara no era conegut per part de la població. És per aquest motiu que l'activitat de "La biblioteca al carrer", que s'havia vingut realitzant durant els dos anys anteriors la diada de Sant Jordi -amb la presència d'una parada de la biblioteca a la rambla Vidal- no es va poder dur a terme, ja que no era possible mantenir l'equipament obert i alhora tenir una parada a la Rambla.

Durant tot el dia van estar exposades les novetats de ficció i assaig, amb l'edició dels respectius tríptics; a més, al matí diversos grups escolars d'infantil i primària de diferents escoles de la ciutat van estar visitant la biblioteca. A la tarda, es va realitzar al teatre l'entrega de premis de la XVIII Mostra Literària de Sant Jordi, organitzada per l'Àrea de Patrimoni Cultural i Educació de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols. I finalment, per tancar la diada, va haver-hi la presentació del llibre *Un any a les xarneres del mil·lenni*.

DAVID HERNÁNDEZ

Bibliotecari

Darreres inauguracions de biblioteques

Tal com informàvem en el darrer L'Arjau -núm. 45, febrer de 2003-, les poblacions de de Roses i Cassà ja compten amb noves biblioteques.

Porta d'entrada de la biblioteca de Roses.

A baix, la zona d'audiovisuals -amb els bucs de CDs-, a la biblioteca de Cassà de la Selva.

- a la primera planta, hi ha la secció d'adults -amb tot el fons de llibres de préstec i el de consulta: diccionaris, enciclopèdies, etc.-, la de cinema -vídeos i DVDs- i 5 punts de connexió a Internet.

L'actual centre compta amb un fons de més de 30.000 volums -entre llibres, revistes, CDs, DVDs, vídeos, CD-ROMs-, ofereix inicialment un horari de 22 hores i mitja a la setmana -que s'ampliarà a 30 hores i mitja a partir de l'octubre de 2003- i un personal format per una bibliotecària i dues auxiliars, a banda de dues voluntàries que hi col·laboren habitualment.

Una setmana més tard, el dissabte 10 de maig, Cassà inaugurava la nova biblioteca. Es tracta d'un projecte realitzat pels mateixos arquitectes que van portar a terme el de Sant Feliu -Jordi i Xavier Martí-. La biblioteca és de nova construcció i ocupa la planta baixa i la primera d'un edifici annex i integrat a la Sala Galà, una antiga sala de ball que aprofitant l'ocasió s'ha rehabilitat, i que ara és la seu de l'Escola de Música Municipal. Damunt de la biblioteca, a la segona planta, hi ha l'Escola d'Art Municipal. En total, la biblioteca ocupa 500 m² repartits de la següent manera:

- la planta baixa acull la secció infantil -integrada a la resta de l'espai, com a Roses- i la d'audiovisuals -vídeos, DVDs i CDs-.
- la primera planta, la secció d'adults, i compta amb 5 punts de connexió a Internet.

Com a sala d'actes es compta amb l'espai que es troba dins la Sala Galà -compartida amb la resta d'equipaments del centre-. La biblioteca té un fons de 14.600 documents, el seu horari és de 30 hores i mitja a la setmana, i hi treballen, de moment, una bibliotecària i una auxiliar¹.

1. Per a més informació:

Biblioteca Pública de Roses Jaume Vicens Vives

c/ Girona, 22-30
Tel. 972.15.09.28
Correu e.: bibros@ddgi.es
Web: www.bibgirona.net
Horaris fins el setembre:
Dimarts, dijous i dissabtes, de 10 a 13,30 h.
Dilluns, dimecres i divendres, de 16 a 20 h.

Biblioteca Municipal de Cassà de la Selva

c/del Molí, 9
Tel. 972.46.28.20
Fax 972.46.28.21
Correu e.: bibcassa@ddgi.es
Web: www.webgipal.net/cassa/ajuntament/linkats.asp?ld=473
Horaris:
Dimecres i dissabtes, de 10 a 14 h.
De dilluns a divendres, de 16 a 20,30 h.

El passat dissabte 3 de maig la biblioteca pública de Roses Jaume Vicens i Vives obria les seves portes. El projecte és de l'arquitecte Jordi Casadevall -també responsable d'altres biblioteques públiques, com ara la de Palafrugell i la de Figueres- i el disseny interior -amb trets ben distintius i originals- de XXX; l'actual centre disposa de 750 m² repartits en dues plantes ben diferenciades:

- a la planta baixa trobem un vestíbul prou espaiós des del qual es pot accedir a la sala multiús -la sala d'actes, que també té una entrada independent des del carrer-, l'espai de diaris i revistes -7 diaris i més de 100 revistes-, la fonoteca -CDs-, els punts informàtics de consulta del catàleg de la biblioteca i la secció infantil -que queda oberta a la resta d'espais, sense envans que la separin-, amb 2 punts de connexió a Internet. En aquesta planta també es troben les taquilles i el servei de fotocòpies. Especialment atractiu resulta el pati interior, on serà possible realitzar activitats i gaudir de la lectura a l'aire lliure, sense haver de sortir de la biblioteca. La comunicació a la planta primera es pot realitzar a través de l'ascensor o de l'escala, amb accessos ben integrats i visibles des de dins de la biblioteca.

NOTÍCIES

DE LA BIBLIOTECA

Nou llibre de Sant Feliu: *Un any a les xarneres del mil·lenni*

El passat 23 d'abril es va presentar a la biblioteca pública el llibre *Sant Feliu de Guíxols: un any a les xarneres del mil·lenni*, de Joaquim Bigas i Rosa Massegossa. Aquest és un llibre de fotografies que recull tot un seguit d'imatges de la ciutat en el transcurs del 2000; principalment: actes esportius, culturals, festes i tradicions, encara que també s'hi poden trobar imatges de la vida quotidiana, d'edificis ja desapareguts... Totes les imatges vénen acompanyades d'un text que contextualitza allò que estem veient. Les fotografies corren a càrrec de Joaquim Bigas, mentre que els textos són de Rosa Massegossa, i ambdós es complementen al llarg de les 70 imatges que, mes a mes, ofereixen una visió de Sant Feliu durant aquell any. El llibre ja es troba a la venda a les llibreries de la ciutat. A més, també podeu consultar els exemplars que hi ha a la biblioteca i a l'arxiu municipal.

Finalitza el "Racó dels contes"

Un any més acaba la campanya "El racó dels contes", engegada l'any 2000 per la Diputació de Girona, i que aquest any ja ha arribat a la seva quarta edició. Aquest any, amb el tancament de la biblioteca el passat 15 de setembre de 2002 a causa del trasllat i la preparació de l'obertura del nou equipament, les sessions de contes van iniciar-se més tard, el 17 de gener, i gairebé fins a l'última sessió -el 25 de maig- han tingut una periodicitat setmanal, donat que s'han comprimit en un període de temps més curt -la campanya, fins aquest moment, està vinculada als cursos escolars-. La nova biblioteca, pel fet de comptar amb una sala infantil pròpia que ha crescut en espai, ha fet possible l'afluència de més nens, nenes, pares i mares..., fins al punt que la sala s'ha quedat petita en algunes ocasions: moltes vegades fins a cent persones acudien a les sessions de contes. Des de l'inici de la campanya impulsada per la Diputació, s'han anat produint canvis (periodicitat i durada de les sessions, tipus de contes, metodologies...), però principalment, els fonaments i objectius continuen sent els mateixos: la promoció de la lectura i de la narració oral. Val a dir que aquest tipus d'activitat s'ha convertit en un "clàssic" de totes les biblioteques públiques. Aquest any, a més, s'ha introduït un component nou, vist el clima social de rebuig a la guerra d'Iraq: algunes de les sessions s'han vinculat a contes relacionats amb la pau i la guerra. Ha estat un encert que l'organització prengués aquesta decisió, ja que ens fa notar que les històries per a infants també són un canal mitjançant el qual es transmeten visions ètiques sobre el món, -una manera de mostrar-los la cultura de la pau des d'un àmbit diferent, el món dels contes-. Volem agrair als i a les contacontes l'esforç i dedicació que esmercen cada cop que vénen, i estem segurs que la seva manera de gaudir dels contes arriba, en major o

menor mesura, a tots aquells -grans i petits- que cada divendres s'apropen a escoltar-los. Potser és un primer pas per captar nous lectors del futur. El proper octubre, més contes a la biblioteca.

Alumnes en pràctiques

La biblioteca pública ha comptat, durant aquest curs escolar 2002-03, amb dues alumnes en pràctiques dels mòduls professionals d'administració -Cristina Casas i Estíbaliz García-. Mitjançant els convenis entre els centres d'ensenyament i l'Ajuntament, els alumnes poden realitzar les seves pràctiques obligatòries com a administratius. Les biblioteques públiques ofereixen actualment un camp professional que està en expansió: l'increment del nombre de biblioteques, l'obertura de nous equipaments -adequats als espais que marca el Mapa de Lectura Pública de Catalunya- fa que calgui nou personal -bibliotecaris auxiliars- per a cobrir les necessitats dels nous centres. Encara queden moltes biblioteques que hauran d'ampliar els seus espais -només al Baix Empordà: Calonge, Palamós, Torroella, de Montgrí, també Begur i la Bisbal; i d'altres a la resta de comarques catalanes- i, consegüentment, el seu personal. Donat que aquí a Catalunya no hi ha una formació reglada específica pel que fa als auxiliars de biblioteques -ni mòduls professionals, ni cicles universitaris-, el fet de poder realitzar pràctiques en aquests centres és una bona manera de conèixer aquest camp professional i tenir accés a un àmbit en el qual, d'una altra manera, seria molt difícil d'introduir-se. Les principals tasques que es porten a terme durant les pràctiques a la biblioteca consisteixen en:

- La recepció i alta dels documents -llibres, revistes, audiovisuals- dins el catàleg de la biblioteca: això suposa adquirir uns mínims coneixements de classificació.
- L'alta d'usuaris nous i la realització de carnets de préstec.
- La preparació i ordenació dels documents per a la seva consulta -realització d'etiquetes, magnetització, segellat-.
- L'atenció a l'usuari -públic *in situ*, per telèfon-: això implica conèixer els serveis que es donen i les normatives que regeixen la biblioteca; implica també saber orientar els usuaris i ajudar-los en la recerca d'allò que busquen -sigui un llibre, una plana web, una informació especialitzada...-.
- La recerca de documents en catàlegs de biblioteques.
- La realització del servei de préstec: prestar documents, fer-ne les devolucions; també reserves de documents, renovacions de préstecs, realitzar comandes de préstec a altres biblioteques.
- El maneig del servei de consulta d'Internet: saber fer funcionar el programa que dóna accés a Internet.
- L'ús d'aplicacions informàtiques generals: bases de dades -Access-, fulles de càlcul -Excel-, processadors de textos -Word-, ja sigui per generar documentació externa -cartes, informes, tríptics...- o interna -bases de dades d'usuaris...-.
- La realització i manteniment de l'arxiu administratiu.

Per a la majoria de tasques, s'utilitza el programa informàtic VTLS, i, per tant, cal aprofundir en el seu coneixement. Es tracta de l'aplicació informàtica bibliotecària que estan usant la majoria de biblioteques de Catalunya -públiques i també universitàries-.

NOVETATS EDITORIALS

DE LA BIBLIOTECA

Us presentem algunes de les darreres novetats; en trobareu més a la biblioteca. (El codi que apareix després del títol del llibre indica la localització de l'obra a la biblioteca).

Novel·la

Harold BLOOM. *Relatos y poemas para niños extremadamente inteligentes de todas las edades* (N A Rel)
 Maria BARBAL. *Bella edat* (N Bar)
 Lluís-Anton BAULENAS. *Amor d'idiota* (N Bau)
 Charles BAXTER. *Viaje de invierno* (N Bax)
 Màrius CAROL. *El segrest del rei* (N Car)
 David CIRICI. *Els errors* (N Cir)
 Sándor MÁRAI. *L'amant de Bolzano* (N Mar)
 Imma MONSÓ. *Millor que no m'ho expliquis* (N Mon)
 Quim MONZÓ. *El tema del tema* (N Mon)
 Alberto MORAVIA. *El amante rechazado* (N Mor)
 David NEL·LO. *Història natural* (N Nel)
 Maria-Antònia OLIVER. *L'illa i la dona* (N Oli)
 Susan ORLEAN. *El ladrón de orquídeas* (N Orl)
 Joan PERUCHO. *Diana i la mar morta* (N Per)
 Mario VARGAS LLOSA. *El paraíso en la otra esquina* (N Var)
 Xavier VELASCO. *Diablo guardián* (N Vel)

Novel·la biogràfica

Asha MIRÓ. *La filla del Ganges* (Nb Mir)

Novel·la eròtica

José Luis RODRÍGUEZ DEL CORRAL. *Llámallo deseo* (Ne Rod)

Novel·la fantàstica

John KATZEN BACH. *El psicoanalista* (Nf Kat)
 Terry PRATCHETT. *Dioses menores* (Nf Pra)

Novel·la històrica

Llorenç CAPDEVILA. *O rei o res!* (Nh Cap)
 Jan GUILLOU. *El camí de Jerusalem* (Nh Gui)

Novel·la d'humor

Empar FERNÁNDEZ. *Planeta ESO* (Nhu Fer)
 Martin PAGE. *Com em vaig convertir en un estúpid* (Nhu Pag)

Novel·la negra

Andrea CAMILLERI. *L'olor de la nit* (Nn Cam)
 John GRISHAM. *El rey de los pleitos* (Nn Gri)
 Henning MANKELL. *La leona blanca* (Nn Man)

Poesia

Carles FAGES DE CLIMENT. *Primera antologia* (P Fag)
 Mercè RODOREDÀ. *Agonia de llum* (P Rod)
 William SHAKESPEARE. *Els sonets* (P Sha)

Biografies

Patricia CORNWELL. *Retrato de un asesino* (B Jac)
 Lance ARMSTRONG. *Això no va de bicis: el meu retorn a la vida* (B Arm)

Assaig

Juan Luis ARSUAGA. *Los aborígenes: la alimentación en la evolución humana* (930.4 Ars)
 Damià BARBANY. *La llum del teatre* (792(09)Bar)
 Jorge BUCAY. *Amarse con los ojos abiertos* (Autoajuda)
 Eudald CARBONELL. *Els somnis de l'evolució* (572 Car)
 Juan GASPARINI. *Mujeres de dictadores* (321.2 Gas)
 Alexandre JOLLIEN. *L'ofici d'home* (17 Jol)
 Magribins a les aules (371 Car)
 Lou MARINOFF. *Pregúntale a Platón* (1 Mar)
 Moira MÜLLER. *Crónica de una anorexia* (613.1 Mul)
Els nens vénen de Sibèria (Ser pares)
La república que vam viure (946.7 CON San)
 Agnès ROTGER. *Vull adoptar* (Ser pares)
 Sebastià SERRANO. *El regal de la comunicació* (30 Ser)
 Joan SOLÀ. *Ensenyar la llengua* (804:30 Sol)
 Rafael TORRES. *Desaparecidos de la Guerra de España* (946 Tor)
 XINRAN. *Ser dona a la Xina* (Dones)

Llibres de Sant Feliu

Joaquim BIGAS, ROSA MASSEGOSA. *Un any a les xarneres del mil·lenni* (CL 77 Big)
 Àngel JIMÉNEZ. *En memòria de Felip Calvet i Costa (1920-1999)*

DIRECTORI

SERVEI D'EDUCACIÓ

C/ PENITÈNCIA, 10 17220 ST. FELIU DE GUÍXOLS
TEL. i FAX: 972 82 08 10
E-MAIL: educacio@guixols.net
HORARI: DE DILLUNS A DIVENDRES, DE 10 A 13 h.
(També a hores convingudes)

SERVEI D'ARXIU

CRA. DE GIRONA, 45-47 17220 ST. FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 32 25 93 FAX. 972 32 73 39
E-MAIL: arxiu@guixols.net
HORARIS D'ESTIU (juliol i agost):
DE DILLUNS A DIVENDRES, DE 9 A 14 h.

BIBLIOTECA PÚBLICA

C/ SURÍS, 28-34 17220 ST. FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 32 40 57
E-MAIL: biblioteca@guixols.net
HORARIS: MATINS, DIMARTS, DIJOUS I DIVENDRES, DE 10 A 13,30 h.,
TARDES, DE DILLUNS A DIVENDRES, DE 17 A 21,00 h.

MUSEU D'HISTÒRIA

C/ ABADIA, s/n (Monestir) 17220 ST. FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 82 15 75 FAX. 972 82 15 74
E-MAIL: museuhistoria@guixols.net
HORARIS D'HIVERN: FEINERS, D'11 A 14 h. I DE 17 A 20 h.,
DIUMENGES I FESTIUS, D'11 A 14 h.

L'ARJAU

INFORMATIU DE L'ARXIU - MUSEU - EDUCACIÓ - BIBLIOTECA

JULIOL 2003

Ajuntament de
Sant Feliu de Guíxols

Diputació de Girona